teekäija

aprill

KRISTLIK AJAKIRI
AASTAST 1904
03.2019
hind 5€
teek.ee

- Haapsalus tähistati Eesti baptismi 135. aastapäeva
- Kas Sina oled truu abikaasa?
- Rännak apostel Pauluse jälgedes
- Postbabüloonne keelemaastik

INDREK LUIDE
üllatab uute algatustega

Haapsalus tähistati Eesti baptismi 135. aastapäeva

Jarita Rintamäki, Haapsalu baptistikogudus

Nende igatsus oli, et vastne kogudus juurduks Jumala sõnas ja kasvaks tugevaks.

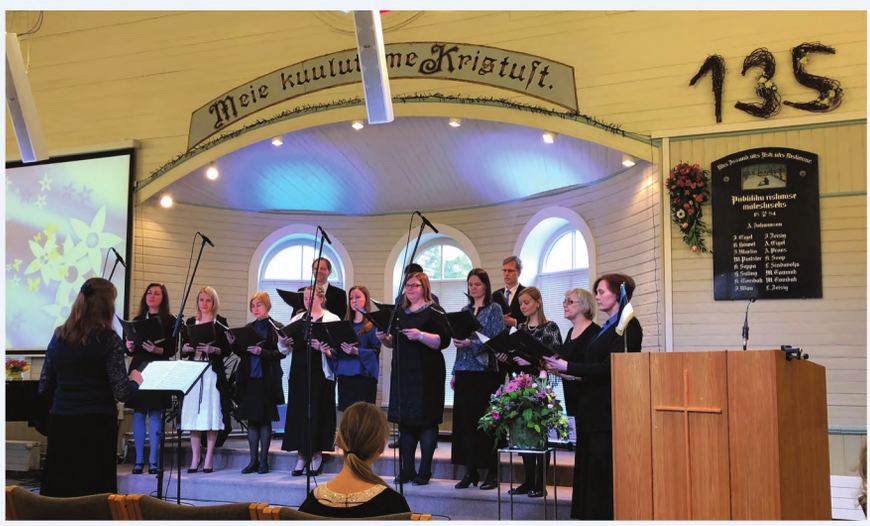

▲ Haapsalu baptistikoguduse 135. aastapäeval laulis külaliskoor Tartu Kolgata baptistikogudusest. Foto: Mihkel Nõlvak.

1884. aasta 24. ja 25. veebruaril Läänemaal Ungru jões ristitud 32 usklikku moodustasid Haapsalu baptistikoguduse, pannes aluse baptismile Eestis. Nende igatsus oli, et vastne kogudus juurduks Jumala sõnas ja kasvaks tugevaks. Aastatega on muutunud koguduse hoone ja vahetunud põlvkonnad, kuid liikumise rajajatele kallid väärtused püsivad tänaseni: usklikest koosnev kogudus, Piibel kui Jumala sõna, pühitsuses kasvamine ja misjonitöö.

23. veebruaril toimunud juubelit tähistaval konverentsil võeti need baptismi neli alusväärtust luubi alla.

USKLIKEST KOOSNEV KOGUDUS

„Kogudus on meie liikumisele olnud oluline kõigi nende 135 aasta jooksul," ütles oma ettekandes Tartu Kolgata baptistikoguduse pastor Leho Paldre. Jumal plaanis kogudust ja päästet Jeesuse Kristuse kaudu juba enne maailma rajamist ning lõi vajalikud eeldused, et kogudus saaks toimida. Efesose kirja 2. peatükk ütleb, et Kristus on lõhkunud maha vaheseina, liitnud üheks juudid ja kreeklased ning toonud rahu oma ihu kaudu. „Kogu sellest kirjust inimkonnast, kus on eri arvamusi, erinevaid sotsiaalseid ja poliitilisi suundumusi, oli Jumala plaan kutsuda esile üks kogudus, üks Jumala rahvas," rõhutas Paldre.

Paulus juhised kogudusele Jumalale meelepäraseks eluks võib kokku võtta kolme märksõnaga – kogukonna ühtsuse hoidmine, valmisolek vaimulikuks võitluseks ja muudetud elu. „Jumala plaan on valmistada kogudust, et nad saaksid uueks oma mõttelaadilt, käitumiselt ja et neil oleks usurelvad patu vastu," ütles Paldre. „Ja kellele tuleb Jeesus järele? Ikka kogudusele, oma pruudile."

PIIBLI KASUTAMINE HINGEHOIUS

Religiooni- ja suhtlemispsühholoog Tõnu Lehtsaar rääkis Piibli rollist usulises nõustamises. Esiteks on Piibel käitumisjuhend. Lehtsaare sõnul küsivad kliendid temalt pidevalt, mida nad elus tegema ja kuidas käituma peaksid. Põhimõtted selleks on kirjas Piiblis.

Teiseks Piibli ülesandeks hingehoius on aidata inimesel oma elu mõtestada. „Inimese põhiline tung pole mitte söömine, magamine ega soo jätkamine, vaid elu mõtte leidmine," ütles ettekandja. „Hingehädad algavad sellest, et inimesed ei tea, kes nad on, miks nad on ja kuhu nad lähevad."

Lisaks toimib Piibel kaitsekilbina lihaliku mõtteviisi vastu, mis inimest õigelt teelt kõrvale eksitab. Piibel mitte ainult ei hoiata meid tegemast kurja ja õpeta tegema head, vaid korrigeerib ka vääruskumusi. „Paljud heitlused meie elus tulenevad sellest, et me usume või mõtleme valesti, seades endale standardeid, mida Piibel tegelikult ei nõua," hoiatas Lehtsaar.

MISJONITÖÖ

Pikemat aega Bosnias misjonipõllul viibinud Jael Puusaagi sõnul on Jeesuse misjonikäsu täitmine iga usklik ülesanne. „Misjonär on kristlane, kes tunnistab oma elu ja tööga Jeesust Kristust," ütles ta. „Meie eesmärk on austada Jumalat ja aidata kaasa tema riigi levikule – nagu taevas, nõnda ka maa peal."

Kõik kristlased on Jumala kuningriigi esindajad ja Püha Vaim aitab seda rolli kanda. „Kui Jumal annab ülesande, tuleb tema ise seda täitma meiega koos," kinnitas Puusaag. „Meil tuleb kuulata igal päeval ja igal sammul Jumala juhtimist ning siis me olemegi tema misjonärid."

PÜHITSUSES ELAMINE

Pärnu Immaanueli baptistikoguduse pastor Joosep Tammo toonitas, et pühitsuse lähtepunktiks on Jumala pühadus. „Aga kui uudsevili on püha, siis on ka taigen püha, ja kui juur on püha, siis on ka oksad pühad" (Rm 11:16). Pühitsus on Jumala tegu. Tammo arvates kipub kristlaste arusaam pühitsusest olema mõnevõrra probleemne, sest see peegeldab pigem käsu all olijate ja lihaliku loomuse mõtteviisi, mitte Jumala armu. Kui Jumal pole pühitsuse keskmes, puudub sellel vägi. „Koos Kristusega, üksnes Kristuses," rõhutas Tammo.

Juubelikogudusele tõid tervitusi EKB Liidu president Erki Tamm ja Samaaria Eesti Misjoni üks rajajatest Runar Nylund. ■

6–9 Ühel ilusal päeval pidin minema Kalju baptistikogudusse mingit materjali tooma ja kuna Marjul ka sel päeval kuhugi kiiret ei olnud, siis läksime koos. Tol hetkel ei olnud meil veel mingeid plaane ühise tuleviku tarvis. Aga juhtus nii, et jalutasime üle kahe tunni ja minu jaoks oli see päev, mil ma Marjusse totaalselt ära armusin. Foto: Perekond Luide erakogu.

14–15 Koos meie arvamusliidritega oli Teekäijal 2018. aastal kaastöid 98 autorilt, neist 22 uut olid valdavalt nooremad. Sõnumeid-pilte saabus 26 kogudusest! Et paljudel polevat kodus enam midagi paberil ja ka Teekäijat loevad nad veebist, vajab ajakirja FB innukat veebiseppa! Foto: Sulev Kivastik.

20–21 Meie pidasime ühise jumalateenistuse ja mälestasime Kristuse surma jõe ääres, kus Paulus kohtus palvepaigas purpurimüüja Lüüdiaga, kellest sai esimene kristlane Euroopas. Seda kohta tähistab täna väike kirik, kus viiakse läbi ristimistalitusi. Foto: Raigo Tammo.

SISUKORD

- Esikaanel. Marju ja Indrek Luide ootavad hotellitoas autot, et sõita oma tütre pulmapeole. Foto: Perekond Luide erakogu.
- Tagakaanel. EKB Liidu suvefestival „Kõige tähtsam“.

2 Haapsalus tähistati Eesti baptismi 135. aastapäeva Jarita Rintamäki

4 Otsime kirglikult Jumalat! Erki Tamm

5 Jeesus Kristus on üles tõusnud! Ermo Jürma

6 Indrek Luide üllatab uute algatustega Ermo Jürma

10 Sõna kasvamine ja kasvamine Sõnas Toivo Pilli

13 Kas Sina oled truu abikaasa? Karita Kibuspuu

14 Aastakonverents „Kasvame Jumala sõnas!“

16 Lagunemine versus ühtsus Joosep Tammo

17 Postbabüloonne keelemaastik Joosep Tammo

18 Konflikti olemus, käsitlus ja mõju Priit Keel

20 Rännak apostel Pauluse jälgedes Rait Tõnnori

22 Almuste väärikas jagamine Joosep Tammo

22 Moskva Baptisti Seminari tegevus peatati Forum 18 ja Evangelical Focus

23 Konverents kuue meelega ülistusest Ragne Kivimets

24 *In memoriam* Erich Tõkke Enn Veevo

24 *In memoriam* Johannes Voksepp Margus Mäemets

25 Kogudus Tallinna Kogukonnad Jonatan Lige

25 „100 Sõrmejälge“ Jael Puusaag

25 Mismoodi oli Jeesuse ristisurm ülendamine? Piibli ristsõna

26 Seminari pühapäev kogudustes KUSi tudengid

27 Suvefestivali kaugeim esineja Jules Riding saabub Uus-Meremaalt Merit Lassmann

27 Suvefestivali kava

28 Suvefestival Keilas „Kõige tähtsam“

◀ Aastakonverentsi lõpujutluse eel palusid president Erki Tammele õnnistust nooremad delegaadid. Foto: Ermo Jürma.

Otsime kirglikult Jumalat!

■ Erki Tamme, EKB Liidu presidendi kõne konverentsil, 6. aprillil Viljandis

Lõpuks, sõbrad! See missioon, millesse oleme kaasatud, pole meie oma. See pole töö – kas siis pastorina või muusikuna või juhatuse esimehena koguduses. Need on andidepõhised rollid. Vahel on lihtsalt vaja mõni töö ära teha ja keegi ei küsigi andide kohta. Tean.

Kuid meie identiteediks on olla Jeesuse järgija. Käia Temaga, kes nimetas meie nime. Kes nägi Naatanaeli puu all. Kutsus Pauluse teel Damaskusesse. Leidis ja kõnetas mu isa Lõuna-Eesti kolhoosijoodiku korteris. Mind poisikesena oma kodus. Jeesuse kutse muutis meie elu ja seda, kes meist on saanud.

Vaadake ennast. Ja mõelge, kus me oleme. Millesse Jumal on meid kaasanud?! Milliste väiksemate ja suuremate imede tunnistajad me oleme oma kogudustes Eestimaal. Aga mitte ainult. Jeesus on kutsunud meid kaasa, andnud meelevalla, juhtinud kadunute juurde, lasknud käed peale panna haigetele – ja endalegi üllatusena – apostlitele langenud vägi toimib sinu ja minugi läbi. See teeb alandlikuks. Paneb hämmastuma. Äratab veel enam armastust Jumala vastu. Meie inimeste vastu.

Kuid ma tean, et käies koos Jeesusega ei saa me vältida kõrbe. Kiusatusi. Rünnakuid. Meie vaim on äratatud uuele elule koos Jumalaga, aga meie liha on nõder. Meie iseloom vajab kujundamist terve elu. Meie ihu vajab treenimist. Me ärritume. Oleme vahel kadedad. Mõtleme ülekohtuselt. Seda nii pere keskel, aga ka koguduses.

Sõbrad, olen möödunud aastal näinud, kuidas kaastöölised meie oma Liidus on sattunud kuradi rünnakute alla. Tema eesmärk on võtta Jeesuse järgija rajalt maha. Iga Jumala kaastööline on sihtmärk. Kurat ründab meid kõige nõrgematest kohtadest. Kõige õrnematest kohtadest.

Hoidkem ja armastagem oma abikaasasid ning tehkem tööd oma abielu ja peresuhetega! Pühendagem aega oma lastele. Kurat kiusab töötegijaid ka pornograafia ja erootika kaudu. See määrib. Nii tekivad meie ellu hämarad nurgad, mida peame häbenema ja millega saab kurat meid santažeerida. Nende asjade pärast ei palveta me üksnes Piiblipäevadel noormeestega. Ta kiusab alkoholiga, et muuta libedaks tee servad, millel inimene käib. Ohud endale ja teistele muutuvad tõenäolisemaks. Sa oled, me oleme, sihtmärgid. „Alistuge siis Jumalale! Pange vastu kuradile, siis ta põgeneb teie juurest. Tulge Jumala ligi, siis tuleb tema teie ligi!" (Jk 4:7–8). Otsime kirglikult Jumalat – selles kohas ei meeldi kuradil olla.

Sõbrad, kes me oleme kõigi nende võitluste keskel. Võitleme üksteisega koos läbi keerulistest kohtadest. Hoidume süüdistamise eest. Ärgu keegi meist tundku kahjurõõmu. Nagu Paulus galaatlastele kirjutas: „Vennad, kui inimest peaks ka tabatama mingilt üleastumiselt, siis teie, vaimusaanud, parandage niisugust tasase vaimuga, jälgides ennast, et te ise ei satuks kiusatusse" (Gl 6:1).

Sõjas ei jäeta omasid tule alla. Võtame üksteise jaoks aega, et mõista, mis mu venna või õe elus toimub! Palvetame üksteise eest! Mitte kaugustest, vaid kõrvale tulles. Armastame oma vendi ja õdesid siiralt! Usume üksteisest parima esile! See loob osaduse, kus ei kardeta oma katsumusi jagada, oma vigu tunnistada ja abi otsida. Nii ehitatakse Kristusega koos üles kogudusi EKB Liidus. „Sellest tunnevad kõik, et te olete minu jüngrid, kui te üksteist armastate" (Jh 13:35). „Ja mina ütlen sulle: Sina oled Peetrus ja sellele kaljule ma ehitan oma koguduse, ja põrgu väravad ei saa sellest võitu" (Mt 16:18). ■

PALVETAME ÜKSTEISE EEST! MITTE KAUGUSTEST, VAID KÕRVALE TULLES.

teekäija

teek.ee
03/2019 (308)
ISSN 1736-1605
Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu väljaanne

Peatoimetaja: Ermo Jürma
Tel 56220045
e-post: ermo@teek.ee

Toimetusrühm:
Märt Saar, Toivo Tänavsuu, Leho Paldre, Hele-Maria Kangro

Keeletoimetaja: Tiiu Palm

Toimetuse aadress:
Koskla 18, 10615 Tallinn
Tel 6700698

Trükk: AS Rebellis

Kujundaja: Päivi Palts

TELLIMINE
- Teekäija kodulehelt: teek.ee
- pangaülekandega: Eesti EKB Koguduste Liit, Swedbank EE732200001120064572 (selgitusse: oma nimi ja aadress, kuhu ajakirja tellitakse)
- EEKBKL kantselei: tel 6700698
- koguduste kaudu

Tellimishinnad:

1 aasta (8 numbrit) 35 €
Ilmumiskuud: jaanuar, veebruar, aprill, juuni, august, september, oktoober, detsember (=Jõuluteekäija)

Poolaasta (4 numbrit) 20 €

Aastatellimus Skandinaavia, Euroopa 45 €

Aastatellimus Kanada, USA 60 €

Reklaamihinnad:

	1 lk	½ lk	¼ lk
4 värvi	64 €	42 €	25 €
2 värvi	38 €	22 €	13 €
1 värv	25 €	16 €	10 €

JEESUS KRISTUS ON ÜLES TÕUSNUD!

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja

See usutunnistus asetab olulised asjaolud ja olulise isiku keskusesse – Issanda ja tõsiasja, et ta on üles tõusnud.

Taevatee õigel kursil püsimiseks vajame vaimulikke orientiire. Apostel Paulus kirjutab: „Olgu sul meeles Jeesus Kristus, kes on üles äratatud surnuist ... See on evangeelium" (2Tm 2:8). Sellega tuletab ta oma usupojale Timoteosele meelde, mis on usuteel oluline.

Koguduse noor juht Timoteos ei paistnud olevat loomu poolest kuigi tugev juhitüüp. Probleeme oli ta ees küllaga ning kriitikast polnud puudust. Temal tuli otsustada, kui karmilt käituda inimestega, kes ägedalt oma eksiõpetustest kinni hoiavad ja samas teisigi manipuleerivad. Kas on parem kuulata koguduse vanemate liikmete sõna, et säiliks harmoonia jne.

Timoteos nägi oma õpetajast, et Pauluse ellu kuulus kannatus ja see näis olevat seda raskem, mida suurem oli apostli vastutus. Paulus oli vanglas, kallid kaastöölised olid ta maha jätnud. Koguduste paljud küsimused ei olnud veel lahendatud. Need, mis küll olid juba selgitatud ja vastatud, neid ei tunnustatud ja vaidlused lahvatasid ikka jälle.

Millele saab selliste olude keskel toetuda? Kes hoiab mind? Paulus ütleb: „Issand on üles tõusnud!" Jeesus elab! Nii tõesti kui Issand elab, aitab ta mind. Ja kui ta elab, on ta ka paksude vanglamüüride taga minu juures. Nii tõesti kui ta elab, viib ta mind eesmärgile. Tema tõotused täituvad!

Ülestõusmispühade jumalateenistuste avatervitus on: „Kristus on üles tõusnud!" Ja kogudus vastab: „Ta on tõesti üles tõusnud!" Väärikas rituaal! See usutunnistus asetab olulised asjaolud ja olulise isiku keskusesse – Issanda ja tõsiasja, et ta on üles tõusnud. Kui ülestõusnud Kristus on meie palvete, mõtlemise ja tegutsemise keskuses, ei saa selle maailma tuhanded pakkumised seda kohta endale.

Kus Ülestõusnu on keskuseks, näen ma oma elu hoopis uues valguses ja isegi surm taandub äärenähtuseks. Seepärast võis Paulus kirjutada: „Kui me elame, siis elame Issandale, ja kui me sureme, siis sureme Issandale. Kas me nüüd elame või sureme – me oleme Issanda päralt" (Rm 14:8).

Ülestõusmispühad kuulutavad vaimulikku tõsiasja: meie Issand on üles tõusnud! Nad asetavad Jeesuse Kristuse, kes on kogu olemise keskus, kes on isandate Issand ja kuningate Kuningas, ka meie usu keskmesse, minu tegutsemise ja olemise keskusesse.

Ülestõusmispühad tervitavad: „Kristus on üles tõusnud!" Kuidas vastad sina? ■

Indrek Luide üllatab uute algatustega

■ Ermo Jürma, Teekäija toimetaja ■ Fotod: Perekond Luide erakogu.

▲ Luide suurpere sai kokku vanema tütre Kristeli õues Belgias – hõimlasi on kohal 20 (noorim neist ootas sellel hetkel veel ilmavalgust).

Mida kaunist märkad Sa oma elu 66. kevades?
Minu elus on enamasti olnud nii, et saan vaadata ainult ettepoole. Vähemalt kaks korda on juhtunud, et materjalid ja mälestused, mida olen pikka aega kogunud, on korraga hävinud. Olen sellest järeldanud, et elu ei tohi sisaldada väga palju ajalugu, tuleb kõndida olevikus ja mõelda tulevikule.

Hetkel naudin peaaegu kõike, millesse olen kaasatud. Olgu see siis koguduse-, evangeelne-, misjoni- või raadiotöö või lihtsalt pere keskel toimuv. Kui ikka viie- ja kaheaastane lapselaps leiavad, et vanaisa kõrval istuda on parem kui ükskõik kelle teise samas ruumis viibiva isiku kõrval, siis teeb see südame soojaks ja toob tänupisara silma!

Või kui Kehra koguduse noortejuht ütleb peale kohtumist, et sellist pastoriga mõtete vahetamist võiks tihedamini olla, näitab see, et 66 aastaga on kogunenud mõndagi, mis on jätkuvalt aktuaalne.

Mis meenub sagedamini, kui Sa mõtled oma kristlikule lapsepõlvekodule?
Mäletan, et lapsepõlvekodus valitses misjonimeelsus ja Jeesusel oli tähtis koht meie igapäevaelus. Näiteks meenub, 10-aastasena käisime koos 6-aastase õega Pärnu koguduse vanemaid liikmeid külastamas. Isa poolt antud 20 kopikat kulus selleks, et osta liiter piima ja pool pätsi leiba. Sellise varustusega külastasime neid, kes enam kodust välja jumalateenistusele ei pääsenud. Seal me siis tavaliselt laulsime mõned vaimulikud laulud, rääkisime, mis koguduses toimub, koristasime ka tube, kui vaja, palvetasime ja lahkusime.

Meie traditsiooniks oli igal õhtul koos perega musitseerida ja Pühakirja lugeda ning palvetada. Meil olid kodus vanas kirjas 4-häälsed lauluraamatud, kust siis valisime igal õhtul „lehest lugemiseks" kolm laulu. Hiljem lisandusid ka pillid: klaver, kolm viiulit ja tšello ning isa krõbistas mandoliinet.

Kuidas kohtusid Sa Marjuga?
Marjuga, kellega olen nüüd abielus olnud 36 aastat, kohtusin Oleviste kirikus. Tema ülesandeks oli jumalateenistustel orelit mängida ja ta lõi kaasa ka mitmes muusikakollektiivis. Tol ajal tegutsesid kaks noorteansamblit – IXTYS ja Sanctus. Esimeses osalesin mina, teises Marju. Kuna muusikainimesed omavahel ikka suhtlevad ja käivad samades ringkondades, siis puutusime aeg-ajalt kokku.

Marju vanematekodu asus üsna Oleviste kiriku lähedal ja ühel ilusal päeval pidin saama Kalju baptistikoguduse helimehelt mingit materjali. Pidin sellele järele minema ja kuna Marjul ka sel päeval kuhugi kiiret ei

olnud, siis läksime koos. Tol hetkel ei olnud meil veel mingeid plaane ühise tuleviku tarvis. Aga juhtus nii, et jalutasime üle kahe tunni ja minu jaoks oli see päev, mil ma Marjusse totaalselt ära armusin. Pean ütlema, et ma ei ole sellest siiani veel üle saanud!

Mida teevad teie suurpere lapsed
Kui kogu pere veel Eestimaal elas, moodustasime muusikagrupi, millele lapsed panid nimeks Mr Luide Family Singers. Käisime teenimas Eestimaa paljusid kogudusi, kuid mõned korrad kutsuti meid ka Saksamaale, Rootsi ja Soome. Neid reise meenutame alati sooja südamega. Aeg-ajalt saame veel siiani kogu perega kokku ja teeme koos muusikat.

Nüüd oleme jõudnud sellisesse eluperioodi, kus meie viis vanemat last on kodust lahkunud ja neljal neist on juba endal lapsed. Meil on ka kuus lapselast.

Vanim poeg Tarvo töötab kaitseväes meditsiiniinstruktorina, noorem poeg Lauri on Vabaühenduste Liidus kogukonnapraktika programmijuht. Kolm vanemat tütart on oma õnne leidnud välismaalt. Kristel elab Belgias, Sigrid ja Mariliis Inglismaal. Kõigil neil on oma pisike pere. Kõik nad löövad kaasa oma koguduste muusikaelus. Sigrid on Middlesbrough Amazing Grace koguduse ülistusjuht, Mariliis osaleb Newcastle Hillsong koguduse ülistusgrupis ja Kristel teeb sama Brüsseli Wineyard koguduses. Noorim tütar Grete alles otsib oma teed, praegu on tal käsil Lilleküla Gümnaasiumi 7. klass.

▲ Isa Eino Luide kolme esimese lapsega: seisab Ingrid, vankris Margit, isa põlve peal istub Indrek.

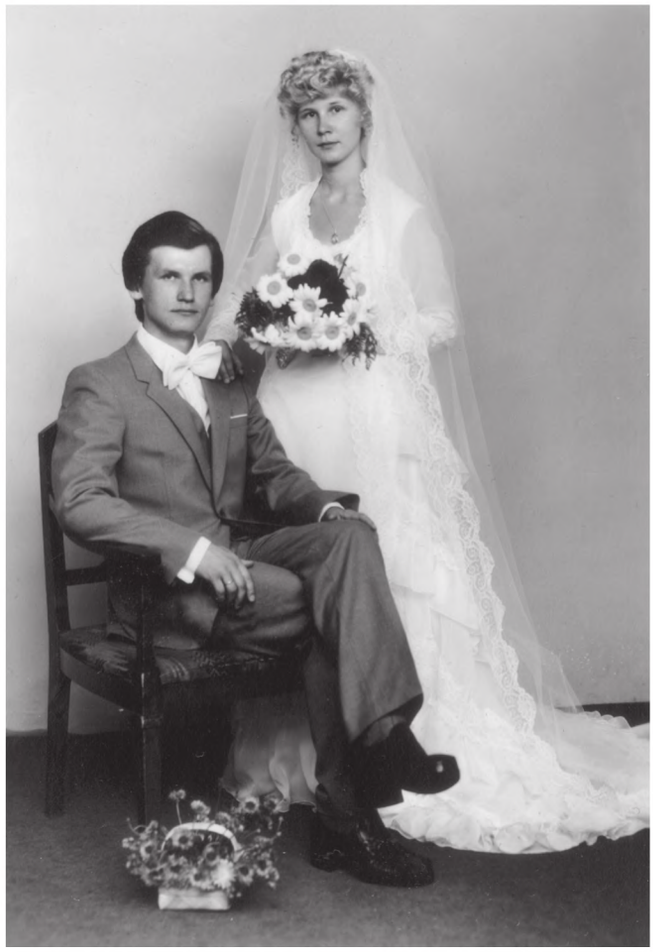

Vanas kirjas 4-häälsest lauluraamatust valisime igal õhtul „lehest lugemiseks" kolm laulu.

◀ Just sellisena nägid Marju ja Indrek välja 36 aastat tagasi.

Kuidas olete saanud oma suures peres leiva lauale?
Enne abiellumist olin omandanud tugevvoolu elektriku kutse. Töötasin ühes Tallinna suurimas elektrialajaamas dispetšerina, hiljem meistrina. Palk oli selle aja kohta suhteliselt normaalne. Hiljem, kui meid kutsuti jumalariigi tööle, võiks öelda, et Taevaisa on meie eest hoolitsenud ja sellele on kaasa aidanud kogudused, kus olen teeninud. Lühikest aega töötasin ka EKB Liidu misjonisekretärina.

Kristust järgides on loomulik liikuda edasi, kui suur samm on Sulle üks kolimine?
Kui lugeda kokku kõik kolimised, mis minu elus on toimunud, siis tänane elukoht on nr 19. Sündisin Tallinnas, esimene kodu Kuldnoka tänaval on siiani alles. Sealt edasi liikusime läbi Lihula Pärnusse, kus olen elanud viies eri korteris. Ja siis tagasi Tallinnasse. Siit oleme olnud ajutiselt ära kohtades, kuhu on kutsutud jumalariigi tööle.

Mulle meeldib kolida, sest see annab põhjuse teha inventuur asjades, mis aastatega on kogunenud. Tavaliselt leian kraami, mida ei ole kunagi vaja läinud ja arvatavasti ei lähegi. Sellest kolist saab kolimiste käigus pikapeale vabaneda.

Sa oled võinud jalutada muusikamaailma mitmetel radadel. Kus heliseb Sinu süda?
Tõepoolest, muusika on minu elus olnud alati tähtsal kohal, alates vanematekodust kuni tänaseni. Selle tõttu on mul hea meel, et Jumal viis mind kokku Marjuga, kellega koos on palju üheskoos muusikat tehtud.

Ma olen ilmselt „kõigesööja". Mulle meeldib väga klassikaline muusika, kuid kõige südamelähedasem on siiski nn valge gospel. Olevistes liikudes sai osaletud peaaegu kõigis koorides, peale naiskoori. Rapla päevil moodustus meil koguduses ligi 70 lauljaga noortekoor, mida ma pidin juhatama. „Musta töö", st laulude valimise ja selgeks õpetamise tegi ära loomulikult Marju. Minu ülesandeks oli koori ees kätega vehkida.

Kollektiiv, mida sageli taga nutan, on gospelkoor Livingstone. Mu süda hoiabki just sellise muusika poole, mida esindab laialt tuntud Oslo gospelkoor ja mulle väga südamelähedaseks

Kui Taevaisa on midagi südamesse pannud, siis seda peab järgima ja mitte vaatama inimlikele arvamustele.

▲ Organisatsiooni International Crusades president kinkis evangeelse krusaadi lõputeenistusel Indrekule uhke sombreero, Olevistes 2000.

saanud gospelmuusika kirjutaja Danny Plett, kes on andnud välja plaadi „Modern Gospel". Oleme mitmeid tema laule laulnud oma gospelkooriga.

Millised olulised perioodid kirjeldavad Sinu elu?

Minu elus on olnud päris mitu etappi. Ja igale poole olen ma jõudnud väikese viitega. Lugedes isa poolt kirja pandud elulooraamatut, tuleb välja, et korralikult käima hakkasin alles 2-aastaselt ja ladusalt rääkima 3-aastaselt. Kuuendal sünnipäeval andsin oma õdedele teada, et mind peab nüüd hakkama hüüdma vend Indrekuks. Siiski möödus enne veel kuus aastat, kui öösel kell 1.08 palusin, et Jeesus mind oma lapseks vastu võtaks.

14-aastaselt asusin õppima Tallinna Polütehnikumis. Võiks öelda, et sellest ajast alates on minu elus juhtunud väga palju.

Üks elu põnevamaid etappe algas 1974. aastal, kui kutsusin kokku kuus venda – Helari Puu, Enn Palmik, Jaan ja Mati Bärenson, Mart Rannut ning Joel Roos –, kellest moodustus grupp, mida paljud tunnevad KONSIIL'i nime all. See meeskond korraldas Olevistes noortekaid, suvelaagreid Vikipalus jne.

Enne seda sündis aga laulugrupp, mis sai loodud Eliot ja Sirje Preisfreundi pulmadeks. Ansamblisse kuulusin mina koos õdede ja mõnede lähedaste sõpradega. Koosseis jäi tegutsema ka pärast pulmi ja me panime sellele nimeks IXTYZ (kreeka keeles sõnade „Jeesus Kristus Jumala Poeg Päästja" esitähed, otse tõlgituna „kala"). See oli EKB Liidu kogudustes üks esimesi gruppe, kes alustas kaasaegse muusikakultuuri viljelemist.

Korra juhtus isegi nii, et üks lugu keelati meil ära. Laulu sõnad olid väga head („Võta kõvasti kinni sa oma Päästja käest"), aga kuna lugu sarnanes liialt muusikaga, mida mängiti väljaspool kirikut, siis koguduse juhtide arvates see kirikusse ei sobinud.

Selle grupi jaoks ostsime ka trummid. Esialgu ei julgenud keegi meist neid mängida, kuid ühel teenistusel otsustasin, et teen nende peal esimesed löögid. Sellest sai alguse trummide kasutamine paljudes Eestimaa vaimulikes muusikagruppides.

Üks hull asi meenub veel minu noorepõlve perioodist. Töötasin elektrialajaamas ja üks mu kolleeg tegutses samal ajal ka Noorsooteatri valgustajana. Ühel päeval andis ta teada, et nad vahetavad teatris prožektorid välja. Tundsin huvi, kuhu vanad lähevad? Ta ütles, et mahakandmisele ja äraviskamisele. Palusin, et saaksin neli tükki endale, et Oleviste koguduses kasutatavad ehitusprožektorid asendada korralike valgustitega. Tegimegi konsiiliga asja teoks. Võtsime vanad maha ja asendasime need korralike uutega. Kui aga seda nägi tolleaegne koguduse juhatuse esimees Mirka, sai ta väga pahaseks ja küsis, miks oleme kirikusse toonud teatri. Ta palus prožektorid maha võtta. Kohe me sellele korraldusele ei allunud ja võtsime need maha alles mõne kuu pärast. Käsk tuleb ju täita. Kuid nüüd tuli uus korraldus: kes on prožektorid maha võtnud, peab need kohe tagasi panema! Tõdesin, et ei ole mõtet emotsionaalseid korraldusi kohe täitma hakata, targem on lasta asjadel omasoodu kulgeda, et paljud mõistaksid arengu vajadust.

Järgmine oluline etapp minu elus tuli siis, kui president Joosep Tammo palus mul hakata organiseerima misjonitööd EKB Liidus. See oli väga põnev periood. Valus hetk oli, kui paljudele tuntud misjonär Jim Harrison organiseeris mulle selleks tööks rahalise toetuse välismaalt. Selle peale tulid mõnest kogudusest kurjad kirjad. Kahjuks võttis selline vastutöö üsna palju aega ja energiat, mida oleks saanud kasutada sisuliseks ühistööks. Samas on aga nii, et kui Taevaisa on midagi meile südamesse pannud, siis seda peab järgima ja mitte vaatama inimlikele arvamustele.

Üks oluline samm oli, kui Ingmar Kurg kutsus mind Eesti Evangeelse Alliansi algatusgruppi. 2005. aastal asusin peasekretär Heigo Ritsbeki soovitusel EEA täitevsekretäriks. 2011. aastal, peale tema ametist tagasi astumist, valiti peasekretäriks mind. See on olnud väga põnev aeg.

Oluline on olnud ka tegevus KrIK (Kristus Igasse Kodusse) organisatsioonis. See tähendab kogeda suurt valmisolekut evangeeliumi kuulutamisel konfessiooniti, koguduseti ja

isiklikult. Organisatsioon varustab kogudusi, kodugruppe ja üksikisikuid töövahenditega (voldikud, bukletid) evangeeliumi kuulutamiseks ja jüngerdamiseks.

Sinu Seminari diplomitöö (2013) oli „Tallinna Karmeli Evangeeliumi Kristlaste Vabausuühing". Kas sealt tuli ka Sinu pastoritöösse midagi uut?
Oi, see oli huvitav avastus! Karmeli kogudus oli ka minu isa-ema usuletulemise kogudus, selle tõttu väga südamelähedane. Eelkõige uurisin, miks oli seal koguduses nii palju vendi, suur meeskoor ja palju teisi mehi veel lisaks? Vaatlesin tööjaotust koguduseliikmete vahel, uurisin aruandlust tegevuse kohta. Arvukad toimkonnad töötasid vaimulike otsese sekkumiseta. Ma unistan ikka sellest, kuidas korraldada vabatahtlike tööd nii, et oma ülesandeid täites säraksid kõigi silmad.

EEA peasekretärina kohtud Sa paljude kirikute aktiivsete inimestega. Milline pilt on Sinul Eestimaa kristlastest?
Tõepoolest, ametikoht selles organisatsioonis on andnud mulle suure hulga kontakte, mida ma ilmselt muidu kunagi ei oleks saanud. Minu pilt Eestimaa kristlastest on väga motiveeriv ja julgustav. Ma kohtun ikka ja jälle suuremate ja väiksemate gruppidega, kellel on suur igatsus evangeeliumi levitamise järele. EEAs tegutseb 16 toimkonda. Erinevate eluvaldkondade esindajatega mõtteid ja tegevust jagades on mul hea meel sellest, et kui Jumal peaks tahtma mingil põhjusel Eestimaale hukatust tuua, võin talle öelda, et sellel maal on sadu ustavaid tema järgijaid ja pigem andku oma lastele enam võidmist ja julgust edasi minna.

Olen võinud kohtuda paljude vaimulike töötegijatega, kes esialgse vaatluse põhjal on olnud huvitavad ja inspireerivad oma tegevuse tõttu, kuid ma ei ole teadnud nende vaimulikku tausta. Nüüdseks olen tänu isiklikele kontaktidele avastanud palju tulihingelisi Jeesuse järgijaid.

Sina alustasid palvevõrgustiku. Mida on see side andnud Sulle ja kogudustele, keda oled teeninud?
Nii see on jah! Ilmselt ei oleks paljudel kogudustel selliseid omavahelisi kontakte kunagi tekkinud, kui poleks palvevõrgustikku. Vastastikused külastused, ühised suvelaagrid, palved palvepartneri eest koos kogudusega. See on praktiline võimalus olla lähedasemas osaduses ja ka õppida tundma rohkem seda kogudust, kes on partneriks loositud. Mul on hea meel, et juba 18 aastat on see olnud kogu EKB Liitu ühendavaks osadusvormiks. Mõni aasta tagasi võttis sama idee oma plaani ka Eesti Metodisti Kirik.

Palvevõrgustik on olnud juba 18 aastat kogu EKB Liitu ühendavaks osadusvormiks.

Mida tähendab Sulle kiriklik paastuaeg?
Mul ei ole paastuaja kirjeldamiseks otsest märgilist võtmesõna, aga see on mul olnud iga-aastaselt mingi ellu tulnud probleemi lahendamise või paise kõrvaldamise kuu. Söögiga on aga tõesti nii, et minult ei võta see otseselt ära kuigi palju palveaega, samas on aga mõned muud harjumused seda küll teinud ja nende suhtes olen paastuajal püüdmas meelt parandada. Paastuaeg on mulle sihikindlam koos Jeesusega olemise aeg.

Üks soov Teekäija lugejatele!
Soovin, et iga Teekäija lugeja võtaks südameasjaks juhtida üks inimene järgneva 365 päeva jooksul Kristuse juurde, jüngerdada teda, kuni ta liitub kogudusega ja on valmis juba ise olema järgmis(t)ele inimestele evangeeliumi viijaks.

Ja muidugi loodan, et Teekäija oleks sisuline abi ristirahvale kõige selle teostamisel, st tuleb endale soetada. Oma Liidu juba 115-aastane häälekandja on asjalik abimees koguduste suurema pere ühistöösse kasvamisel. ■

Ma unistan sellest, kuidas korraldada vabatahtlike tööd nii, et oma ülesandeid täites säraksid kõigi silmad.

▲ Living Stone aastal 2010 – sellise gospelkoori taassündi igatseb Indrek jätkuvalt.

Sõna kasvamine ja kasvamine Sõnas

- Toivo Pilli Piiblitund EKB Liidu aastakonverentsil
- Foto: Ermo Jürma.

> Piiblist õige salmi leidmine igaks olukorraks võib muutuda mehaaniliseks ja isegi eksitavaks.

„Kristuse sõna elagu rikkalikult teie seas, kõiges tarkuses õpetage ja manitsege üksteist psalmide, hümnide ja vaimulike lauludega, laulge kogu südamest tänulikult Jumalale!" (Kl 3:16).

„Ja seepärast me tänamegi alatasa Jumalat, et kui te meie käest saite kuulda Jumala sõna, siis te ei võtnud seda vastu mitte inimeste sõnana, vaid sellena, mida see tõepoolest on – Jumala sõnana, mis on tegev ka teis, kes te usute" (1Ts 2:13).

Tekst on abiline. Sõna on igavene.
Ma armastan Jumala sõna. Nagu sinagi. Sõna äratab ja valgustab. Olen siiski kaugel Aleksander Sildose eeskujust, kes oma elu jooksul luges Piibli läbi 50 või 60 korda. Aga ega vist ei peagi olema nagu keegi teine. Peab ise suhtlema Jumala sõnaga. Leidma rütmi ja sügavuse. Ja otsima tähendust.

Mõned piiblisalmid on mul läbi aastakümnete kaasas nagu palvekee või nagu veregrupi kaart. *Sest nõnda on Jumal maailma armastanud... Kes teie seast on tark ja arusaaja, näidaku see oma tegusid targas tasaduses... Sest kõik on pattu teinud ja Jumala aust ilma ja mõistetakse õigeks täiesti muidu tema armust... Jumala sõna on mu jalale lambiks ja valguseks mu jalgteel... Ja Suur Armastusekäsk. Ja Suur Misjonikäsk.*

Ma olen tänulik neile, kes õpetasid, et regulaarne Pühakirja lugemine ja salmide päheõppimine on väärtus. Jah on! Aga ma arvan, et midagi olulist jäi omal ajal läbi rääkimata, vähemasti piisava rõhuga rõhutamata. Nimelt, et teksti teadmine ei ole eesmärk omaette. Piiblist õige salmi leidmine igaks olukorraks võib muutuda mehaaniliseks ja isegi eksitavaks. Ainult siis, kui sõna aitab meid kasvada Kristuse poole, tema sarnasusse, tema meelsusesse – ainult siis on sõna oma ülesande täitnud.

Piibel raamatuna, sõna tekstina, on vaid abiline, uksehoidja –, kelle ülesandeks on meid juhatada Jeesusega kohtuma. Selles kohtumises ilmub Sõna, kes sai lihaks ja elas meie keskel, täis armu ja tõde. Sõna on tähtis, mitte ainult tekst!

Piibel on abiline. Sõna on igavene. Kohtumine Jumalaga, elumuutvalt, meelt parandavalt, austust kogevalt – see on tekstide eesmärk. Muidu on meil „paberist paavst", nagu heideti ette reformatsioonijärgsetel sajanditel jäigalt teksti takerdunud ususeletusele; muidu nipitame piiblisalmidega ja labastame Jumala eesmärgid iseenda eelistuste jooksupoisteks.

Ma küsin endalt ja küsin sinult, millal sa viimati kohtusid Sõnaga nii nagu Saulus Damaskuse teel? Millal viimati muutis see sind isiklikult nii, et sa jätkasid teekonda teises suunas, leidsid uue osaduse temaga, kellega kohtumist sa ei pidanud võimalikuks, hindasid ümber enda ülesande.

Nojah, vahest ei ole meie kohtumised Kristusega nii dramaatilised. Vahest on see väiksemas mõõtmes soojendav või silmi avav kohtumine sõnas ja sõna läbi. Näeme selgemalt ehk järgmist sammu. Mõnikord on see ka silmi sulgev – sest kohtumine temaga näitab, et me ei pea kõikidele asjadele tähelepanu pöörama... Aga minu tagasihoidlik küsimus on, kas sa mäletad veel oma viimast kohtumist Jumala sõnaga nõnda, et see ilmutas Kristuse armastust ja väge?

Sellised hetked on nagu teetähised mägedes; me peame jõudma järgmise tähise juurde nii, et eelmist on veel näha. Nii on kergem ekslemist vältida.

Sõna kasvamine
Karl Barth on öelnud, et sõna on kolmesugust: esiteks – kirjutatud sõna; teiseks – kuulutatud sõna; ja kolmandaks – lihaks saanud sõna. Misjonikogudus vajab kõiki kolme. Usus kasvav kristlane vajab kõiki kolme. See on nagu sõna kolmainsus!

Me igatseme, et Jumala sõna kasvaks Jumala rahva seas, et see elaks rikkalikult jüngrite hulgas. Sest kus siis mujal me juurdume kui selles pinnases?! Kuidas aga seda rikkust hoida, avardada ja kuidas anda sõnale rohkem ruumi?

Kõigepealt, näeme ise vaeva Piibli tekstidega! Ärme elame internetis valmistatud toidu peal, ükskõik kui sümpaatne või tuntud ei oleks kokk, kes seda keedab. Vaimulikud Jamie Olivie-

Ma küsin endalt ja küsin sinult, millal sa viimati kohtusid Sõnaga?

rid ei toida meid ega meie kogudusi viimaks. Peame ise tundma Piibli tooraineid ning neid valmistama toitvalt ja tervislikult. Peame tundma kohalikke olusid. Maailmas on kuulsaid kokkasid, isegi oma telesaated on neil, aga meie peame oma põllule minema, oma kapiukse lahti tegema ja vaatama, mis seal on.

Meie peame silmas pidama, mida on vaja meie inimestele, teiste hulgas mulle endale. Magusat või kibedat, vitamiini või kaltsiumi, piima või lihatoitu… Mis on Jumala sõnum siin Eestis? „Inimene ei ela üksnes leivast, vaid igast sõnast, mis lähtub Jumala suust" (Mt 4:4). See kõik nõuab muidugi õppimist. Aga seda jüngriks olemine tähendabki.

Et sõna kasvaks, selleks tunnusta ka teoloogide tööd! Ära pane halvaks ega väheseks teoloogide maadlemist Piibli tekstidega. Nad täidavad Jumalast antud ülesannet. Teoloog on nagu Jumala rahva reisijuht tundmatul maastikul – ainult et see reisijuht ei ole ka ise kõiki teid läbi käinud; ta võtab riske, ta otsib paremat rada, mis viib edasi.

Mõnikord käib teoloog ka niisugused teejupid läbi, mille kohta pärast tuleb öelda – see ei vii kuhugi. Eks siis on kerge öelda: no vaat, mis eksleja, ei tea isegi… Aga võib ka öelda teisiti: see on hea, et keegi selle tee läbi käis ja tuli tagasi teatega, et siit edasi ei saa. Nii ei pea me kõik koos seda kõrvalepõiget tegema, võime hoida jõudu.

Enamjaolt on siiski nii, et teoloog oskab lugeda maastikumärke paremini kui teised matkajad… Ta teab, et siin on soine koht. Siin küll otsetee, aga liiga suur padrik. Tuleb minna selle kõrgendiku kaudu… Teoloogide kutsumus on aidata Jumala rahval täita neile antud ülesannet.

Loo keskkond, kus on sõnale palju ruumi. Muutkem Jumala sõna rikkalikumaks enda ümber, selleks et anda tunnistust Jumala tegudest ja tõelisusest.

Seda on parem teha, kui me austame nende otsimisi ja leidmisi, kes on läinud seda teed varem. Oma mõtetes ja kujutlustes arutan vahel asju Augustinusega. Kuule, vend, selles asjas läksid sa küll liiga äärmuslikuks! Vahel kuulan Spurgeonit ja imestan, et ta nii rahvalikult ja tabavalt suudab sügavaid tõdesid sõnastada. Esitan isegi mõne kriitilise küsimuse Osvald Tärgile – kuigi ei unusta öelda sissejuhatuseks… „Kõige lugupidamise juures, aga…" Õpin neilt samal ajal palju.

Ma loen. Kuulan mõnda *podcast*'i ehk taskuhäälingut, aga väga valitut. Vestlen vendade ja õdedega –, et kuulda, mida teistel on öelda. Olen tänulik, kui näen, et eesti autorid avaldavad oma piibliuurimise tulemusi. Elan kaasa, kui jumalateenistusel kõlavad Pühakirja läbimõeldud lugemised. Rõõmustan, kui muutub rikkalikumaks kohalik vaimulik lauluvara. Sest sõna Jumalast ja Jumala sõna tuleb ka laulda. Oh hoidku, et me ei loeks seda nagu telefoniraamatut!

▲ Viljandi poolt ütlesid koguduste delegaatidele tere tulemast Ester ja Viktor Mirka. Foto: Riina Ani.

Kasvamine sõnas

Me igatseme Jumala sõna jõus kasvada. Kasvamine saab toimuda siis, kui taim on mullas. Ei piisa sellest, et palju head mulda on ümberringi, aga taim on enda plastikpotis. … Kui lähedale me laseme Jumala sõna endale? Ma ei räägi sellest, kui hästi me piiblisalme teame. Võib Piiblit tunda, kuid mitte selles kasvada.

Vargamäe Andres luges palju Piiblit. Silmadesse tulid pisarad. Aga ta süda muutus kibedamaks ja kõvemaks. Mari leidis Andrese öösel Piiblit lugemas. Murest murtud naine lootis mehelt lähedust ja tuge, olles ise valmis meest toetama ja lohutama… Aga Andres tõstis pilgu Pühakirjalt ja käratas: „Kasi magama!" Eriti valusalt on see episood kujutatud raamatus. Piibli sõnu oli küll palju, aga neis sõnades kasvamist ei toimunud.

Piibli abil meid puudutav Jumala Sõna tahab tugevdada meie suhet Jumalaga. Keegi on öelnud, et Piibel ei ole pesumasina kasutusjuhend, vaid Jumala armastuskiri meile. Kui sa liiga tundelistest kujunditest ei hooli, võib ka öelda: see on isa kiri lapsele või sõbra kiri kaugelt… Pühakiri kutsub meid sellisesse osadusse Jumalaga, et see kujundab meie mõtet ja kõnet ja tegu!

Piibli tekst muutub Jumala Sõnaks siis, kui meie osadus Kristusega uueneb. Kui see muutub elavaks. Kui see muutub eluks. Kirjatäht suretab, aga Vaim teeb elavaks! Jumala sõna on ususõna, tänusõna, meeleparanduse sõna, armusõna, tarkusesõna – see on mõeldud saama osaks meie käitumisest, meie hoiakutest, meie tegudest. Aga kuidas ma tean, et ma kasvan Jumala sõnas?

Me kasvame Jumala sõnas, kui meie elu muutub. Millal ma viimati meelt parandasin sõna mõjul? Millal ma viimati panin oma suu kinni ja uskusin, et

Pühakiri kutsub meid sellisesse osadusse Jumalaga, et see kujundab meie mõtet ja kõnet ja tegu!

Jumalal on paremaid viise rääkida kui minu huulte kaudu? Millal ma viimati muutusin alandlikumaks või palusin oma eksimuse andeks?

See ei ole alati meile meeltmööda, kuigi teoreetiliselt oleme nõus. Mark Twain on öelnud: „Mulle ei tee muret need piiblikohad, millest ma aru ei saa, vaid need piiblikohad, millest ma aru saan." Muutumine pole kerge. Elav sõna ei jäta meid siiski rahule, ta tuletab end meelde, koputab südamele –, et kannaksime vilja: armastust, rahu, pikka meelt, headust, ustavust, enesedistsipliini… Ja teisi eluvilju… Mõnikord teeb see „rõõmu ja vaeva" ühekorraga.

Kui kasvame Jumala sõnas, siis on meil varusid jagamiseks. Kasvamist on tarvis igale jüngrile, kaasa arvatud neile, kes „sõna jagavad". Jeesus ütles: hea majapidaja toob oma varudest esile uut ja vana. Kogu varusid, mida jagada! Ära ela nii, et sahver on kogu aeg tühi –, et kui on vaja teistele anda, siis tuleb kõigepealt jahile minna!

Muidugi on tarvis mõtteid ja ideid. Mõnel jutlustajal on märkmik või mõttekildude fail arvutis. Sealt hakkab aja jooksul midagi kasvama! Eksegeesi tuleb muidugi ka teha, kasvõi natukene! Mida see kirjakoht omal ajal tähendas? – Ilma selleta oleme varsti Piibli mõttest ja Kristuse meelest päris kaugel. Aga see ei ole kogu lugu. Meie asi pole lihtsalt Pühakirja tõlgendada, vaid lasta Pühakirjal tõlgendada meid! Asi on isiklik. Kui jutlustaja isiksus on elu- ja kasvujõuta, või kui soovite –, sügavusteta –, siis krabisevad ka parimad mõtted nagu herned kivipõrandal. Ma arvan, et see ei käi ainult jutlustajate kohta… Olgu meil kõigil selliseid sõnavarusid, millega ka kitsast ajast läbi minna ja mida teistelegi jagada.

Me kasvame Jumala sõnas, kui see muudab meid Kristuse sarnasemaks. Sõnas kasvamine on sama, mis Kristuse sarnasemaks kasvamine. Kristus ise on Sõna: „Ja Sõna sai lihaks ja elas meie keskel ja me nägime tema kirkust kui Isast Ainusündinu kirkust, täis armu ja tõde" (Jh 1:14).

Kristuse sarnasemaks saamine on Piibli mõistmise mõõdupuu. Sihiks pole ju saada lihtsalt osavamaks sõnaseadjaks. Me võime kergesti kasutada Pühakirja aeruna, millega juhime oma paati sinna, kuhu meile tundub olevat õige või mugav… Aga Pühakiri on tuletorn, mille järgi peame hoopis meie oma paadi suunda muutma, kui tahame jõuda Jeesusele lähemale.

Milliseks inimeseks tahab Jumala sõna meid muuta?

▲ Aastakonverentsi kohvitassijutud täiendavad koguduste palve- ja osadusvõrgustikku. Foto: Ermo Jürma.

Stanley Grenz on öelnud, et peame küsima, kuhu tahab Püha Vaim meid juhtida? Kirjakoha tähendus ei avane ainult minevikust, vaid ka tulevikust! Kui ma tõlgendan Piiblit, missugust usukogukonda ma loon, millise õhkkonna ma tekitan?

Me peame küsima, milliseks usurahvaks tahab Jumala sõna meid kujundada? Millised inimesed me tahame olla, kui Piibel on meie teejuhiks ja Jeesus Kristus on meie Issandaks? Millise jälje tahan ma endast jätta? Mida ütlevad need, kes vaatavad mu elu – jah, Jumala kanged sõnad tegid teda selliseks… Milliseks? Milliseks, Issand?

16. sajandil kiusati Hollandis taga anabaptiste. Nende kogunemised olid keelatud ja nad said sageli kokku eramajades. Kord taheti sellisest salajasest jumalateenistusest osavõtjad kinni võtta. Dirk Philips sai põgenema. Kanalil oli jää nõrk. Põgenik sai üle teisele poole, aga tagaajaja, see pahalane, kukkus jäisesse vette. Oli vist kogukam mees. Aga mida tegi Dirk Philips? Ta peatus – pööras ringi ja aitas oma tagakiusaja veest välja, päästes ta elu. Dirk siiski vangistati ja ta suri märtrina.

Ta valis, kuidas ta Pühakirja mõistab ja tõlgendab. Ta otsis Piibli sõnade mõistmist Jeesuse lähedusest. Ta oli lugenud Jeesuse Mäejutlust: armastage oma vaenlasi. Ta otsustas selle järgi teha, sest see õpetus oli Jeesuse moodi.

Ta oleks võinud teha teise valiku: Piiblis leidub piisavalt salme, mis oleksid õigustanud tema edasijooksmist, isegi kahjurõõmu. Näiteks: „Minu käes on kättemaks ja tasumine ajaks, mil nende jalg vääratab. Jah, nende õnnetuse päev on ligidal..." (5Ms 32:35). Või: „Ta on kaevanud augu, on selle õõnestanud, ja ta kukub iseenese tehtud kaevandisse. Tema sünnitatud vaev tuleb tagasi ta oma pea peale…" (Ps 7:16j).

Dirk Philips otsustas teha Jeesuse sõnade järgi: „Armastage oma vaenlasi ning tehke neile head… ja te olete Kõigekõrgema lapsed" (Lk 6:35).

Mitte lihtsalt tekst, vaid sõna, mis loob Jeesuse-sarnasust – see olgu meilegi suunanäitajaks!

Muutkem tekst sõnaks! Muutkem sõna eluks! Aamen. ■

KAS SINA OLED TRUU ABIKAASA?

Karita Kibuspuu, pereterapeut

Rõhk on siinkohal *teise jaoks* olemas olemisel, just *siis ja sellisel viisil*, kui *tema* seda vajab.

TRUUDUSETUS – kui kole sõna! Kindlasti ei sobi see ühe pühendunud kristlase iseloomustamiseks. Küllap on nii mõnigi staažikatest abieluinimestest vahel mõelnud, et „olen ma kaasana olnud, mis ma olen, kuid truudusetu pole ma olnud kohe kindlasti…" Truudusetusest mõeldakse ja räägitakse enamasti kõrvalsuhte kontekstis, sellega seostatakse traagilist olukorda, kui paarisuhtesse on tekkinud juurde keegi kolmas, kes seal kindlasti olla ei tohiks.

Paarisuhtes on truudusetusel hoopis laiem tähendus. EKSS selgitab: *„Truu on keegi, kes on mingis suhtes püsivalt, muutumatult kindel ja usaldatav, ustav"*. Kristlastest psühholoogid Henry Cloud ja John Townsend (Boundaries in Marriage, 1999) kirjutavad, et truudus abielus tähendab truu olemist kõigis eluvaldkondades. Truud meest või naist saab tema abikaasa alati usaldada kõiges, mis puudutab nende ühist elu. See tähendab, et ka pere rahadega ebamõistlikult ümber käies, aega valesti kasutades või argiseid lubadusi unustades on põhjust rääkida truudusetusest. Staažika abielu-uurija John Gottmani (What Makes Love Last, 2012) sõnul tähendab truudus paarisuhtes seda, et me oleme oma abikaasa jaoks emotsionaalselt kättesaadavad ja olemas iga kord, kui tema seda vajab. See võib hõlmata kuulamist, lohutamist, julgustamist, tunnustamist vms – rõhk on siinkohal *teise jaoks* olemas olemisel, just *siis ja sellisel viisil*, kui *tema* seda vajab. Tõenäoliselt ei ole selle seletuse järgi ühtegi abieluinimest, kes poleks aeg-ajalt truudusetu.

Tähtis pole see, et me peaksime olema täiuslikud. Seda me niikuinii ei suuda! Tähtis on hoopis, mida teeme, kui oleme olnud oma abikaasa vastu truudusetud. Gottmani aastakümnete pikkune nõustamispraktika näitab, et osa paare suudab truudusetuse kogemusega toime tulla, samal ajal kui teiste jaoks saab truudusetusest alguse abielu hävitav allakäigutrepp.

Esimene aste sel trepil ongi hetk, mil abikaasa vajab meie emotsionaalset tuge, kuid mingil põhjusel ei oska, ei suuda või ei taha me seda pakkuda. See võib juhtuda keerulise elusündmuse keskel (lähedase haigus, surm, töömured, kolimine, jms), kui pinget on palju ja igaüks püüab iseendaga toime tulla. Kuid truudusetust võib kogeda ka vähem dramaatilises kontekstis: tavalisel argiõhtul, mil mõlemad kaasad on tööst ja pererutiinist väsinud ning kumbki ei leia endas jõudu ega tahet teise jaoks olemas olla. Vahel on üks pool harjunud varasemas elus üksi endaga toime tulema ega oskagi teise jaoks emotsionaalselt olemas olla.

Võtmesõnadeks olukorras, kus üks abikaasadest kogeb truudusetust, on emotsionaalne turvalisus, avatus ja rääkimine. Kui mu abikaasa on minu jaoks usaldusväärne, ja vastupidi, ei tohiks olla probleemiks jagada oma tundekogemust truudusetusest (nagu ka reetmisest, hülgamisest, pettumusest vms). Ääretult oluline on, et niisugusel haavataval eneseavamise hetkel võtaks kuulaja pool truudusetuse sõnumit tõsiselt ja kahetseks oma möödalaskmist. Kahetsus ja leppimine kasvatavad usaldust ja lähedust. Niisuguses abielus ei pea truudusetuse pärast liigselt muretsema.

Kui aga abielus ei tunta end piisavalt turvaliselt, puudub usaldus ja avatus teatud teemadel rääkimiseks või ei võta truudusetult käitunud pool oma kaasa eneseavamist tõsiselt, koguni naeruvääristab tema tundeid, hakatakse negatiivseid kogemusi jagamise asemel vaikides endasse koguma. Tekivad „tundlikud" teemad, mida hakatakse vältima, ja tasapisi kogunevad suhtesse nähtamatud pinged. Rääkimata teemad ja jagamata kogemused loovad paari vahele saladusi, mis hävitavad lähedust. Tekib emotsionaalne distants. Kuigi näiliselt elatakse koos, on paar oma igapäevastes tegemistes täiesti erinevates maailmades. Emotsionaalne distants toob kaasa suure üksildustunde ja kui niisugune üksildane inimene satub elu keerdkäikudes kokku teise samasuguse üksildasega, võibki juhtuda tragöödia, mida siiani truudusetuse kitsamas tähenduses mõistetakse – tekib afäär ehk kõrvalsuhe, mis halvimal juhul võib hävitada abielu.

Gottmani sõnul on afäär aga truudusetuse trepi kõige viimane aste. Tegelik truudusetus algab kuid, kui mitte aastaid varem, nendest esimestest hetkedest, mil üht abikaasat pole teise jaoks olemas siis, kui teda vajatakse. Hetkedest, mis jäävad paaril avameelselt lahti rääkimata. ■

Foto: Helen Hunt.

▲ Gruusia õhtu läbivaks teemaks oli misjonipartnerlus sealse baptistiliiduga: Levan Akhalmosulishvili, Aneri Giunashvili ja Gia Kandelaki. Foto: Ermo Jürma.

▲ Peasekretär Sven-Joonatan Siibaku sõnul soovitab Liidu vanematekogu saata kogudustel 5–7% oma annetustest ühistöö heaks. Foto: Tarmo Kähr.

Aastakonverents „Kasvame Jumala sõnas!"

5.–6. aprillil Viljandi baptistikoguduse kirikus toimunud EKB Liidu aastakonverentsist 2019 võttis osa 148 delegaati 68 kogudusest.

1. jaanuaril 2019. a oli 85 koguduses 6513 (2018. aastal 6489) liiget. Rõõmu võime tunda 145 (159) ristitu üle. Ristimisi toimus 32 (28) koguduses. Noorsootöös osales 1754 (1738) last ja noort. Pühapäevane keskmine osavõtt jumalateenistustest oli 3582 (3416).

Liidu tööharujuhtide vastused kahele küsimusele:

- **Mis oli suurim õnnestumine 2018. aastal sinu vastutusalas?**
- **Mis on suurim palvesoov 2019. aastal sinu vastutusalas?**

Sõbra Käsi, Mirjam Link: Tänu sadade kontaktinimeste abile astusime eri valdkondades võrdselt vajalikke samme abivajajateni jõudmisel.

Projekt „Uks unistuste suunas", milles täiskasvanud aitavad sadakond last oma unistusele lähemale.

Misjonikeskus, Helina Voogne: Meil on inimesi misjonipõllul ja misjonisõnum levib nii misjonikalendri, TV7 saate „Maitse misjonit" kui Seminari kaudu.

Et kogudused ja iga liige võiks ära tunda ja saada innukaks osaliseks Jumala missioonis.

Kõrgem Usuteaduslik Seminar, Einike Pilli: Inimesed ütlevad „jah" Jumalale ja valmistavad end ette. Kooli 7-aastane riiklik akrediteering!

Et uus hulk ütleks „jah" Jumalale ja tuleks õppima, et seminari Tallinna minek tooks kaasa Jumala riigi suure edenemise.

▶ Viljandi baptistikoguduse järjest valmiv kirik ja kogudus teenisid kahel päeval kogu vendlust. Foto: Riina Ani.

Meedia, Hele-Maria Kangro: Mõistetakse, et tuleb minna inimeste juurde ja kui nad istuvad päevad läbi nina vastu ekraani, siis läkitab Jumal meid ka sinna.

Luua Liidule kogudusi toetav meediastrateegia, millega jõuaks demograafiliselt ja geograafiliselt erinevate sihtgruppideni.

Naistetöö, Helina-Diana Helmdorf: Esmakordne ja hästi õnnestunud ühine konverents Liidu vene õdedega.

Leida toimekaid naisi, kes arendaksid teenistust Eestimaa naiste ja koguduste heaks.

Valduste OÜ, Meelis Kibuspuu: Meeskonna neli liiget läks lapsepuhkusele. Töötajad läbisid arendava koolituse. Avasime Sõbralt Sõbrale poe Leedus.

Meie ligi sajast töötajast on pooled kristlased – et nad oleks oma eluga eeskujuks teisele poolele.

Liidu Noorsootöö Keskus, Sven-Joonatan Siibak: Tänu lähimeeskonna ja vabatahtlike eest! PP40 hõlmas üle 900 noore, see oli julgustuseks Eestis ja väljaspool.

Et rohkem noori ja lapsi osaleks Liidu noorsootöös ja see oleks perekesksem. Palveteemaks on ressursid, et võiksime unistada veel suuremalt.

Koguduste rajamine, Peep Saar: Tänu noortele suunatud sündmuse 4:12 ja koguduste rajamise kvalitatiivse tõusu eest.

Palvetage ja julgustage oma koguduse liikmeid, et alustaks 10 uut rajamismeeskonda.

Teekäija, Ermo Jürma: Koos meie arvamusliidritega oli kaastöid 98 autorilt, neist 22 uut olid valdavalt nooremad. Sõnumeid-pilte saabus 26 kogudusest!

Et paljudel polevat kodus enam midagi paberil ja ka Teekäijat loevad nad veebist, vajab ajakirja FB innukat veebiseppa!

Piirkonnad, Gunnar Kotiesen: Tänu üksteist julgustavate kohtumiste eest.

Palve vaimulike juhtide eest, kes julgeksid argieluski suurelt unistada. ■

▲ Koguduste saadikutel tuli mitmel korral oma arvamust avaldada. Foto: Tarmo Kähr.

▲ Lõputeenistusel kõlasid Tallinna Betaania koguduse ansambli laulud vene ja eesti keeles. Foto: Tarmo Kähr.

◀ Tööharude juhid (vasakult): Mirjam Link, Helina Voogne, Einike Pilli, Hele-Maria Kangro, Helina-Diana Helmdorf, Meelis Kibuspuu, Sven-Joonatan Siibak, Peep Saar, Ermo Jürma, Gunnar Kotiesen. Foto: Tarmo Kähr.

Lagunemine *versus* ühtsus

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

Kõik laguneb. Inglismaa eraldub Euroopa Liidust, kuid ei suuda sedagi otsust parlamendis läbi hääletada. Ühendriikide rahvastik on jagunenud kaheks teineteist vihkavaks leeriks. Poolas, Ungaris ja Itaalias domineerib poliitika, mis ei lõhesta neid riike mitte ainult sisemiselt, vaid triivib ka Euroopast kaugemale. Lõhed tähendavad erimeelsusi, pahameelt, võimetust üksteisega rääkida, intriige ning sageli otsest valet ja vihkamist.

Ka usulisel maastikul võib kogeda kasvavaid vastuolusid. Vanad koolkonnad tugevnevad ja võitlevad oma suuna eest. Sageli toimub see vastastikuste süüdistuste ja laimuga. Ühel pool seisavad õige õpetuse pooldajad, kes võitlevad konfessionaalse identiteedi säilimise eest, teisel pool pastoraalsed, kes soovivad ajaga kaasas käia, jääda ühiskonnale arusaadavaks ja usutavaks. Üksteisega suhtlemise toon on kohati raskelt talutav. Erimeelsed jäävad oma mulli ja väldivad dialoogi.

Poliitika ja kiriklik maastik on teineteisest sõltuvad. USAs on parempoolsed evangelikaalid ja katoliiklased tugevalt seotud vabariiklastega. Ukrainas lõhenes õigeusu kirik. Konstantinoopoli patriarhaadi poolt tunnustatud osa on tihedalt seotud rahvusliku poliitikaga. Saksamaal kalduvad paljud konservatiivsed kristlased paremäärmuslaste poole. Itaalias polemiseerivad parempopulistid paavstiga, kes ei taha lasta põgenikke Vahemerre uppuda. Eestiski on arvestatav osa kristlasi toetamas rahvuslik-konservatiivseid erakondi. Kõik see võiks olla osa normaalsest demokraatlikust protsessist, sest iga kristlane on ju ka oma riigi kodanik, kellel on õigus oma arvamusele.

Ohtlik on aga valitsev atmosfäär. Domineerib pahameel ja eneseõigus. Ühiskonda ja usuelu puudutavate vaidluste tase jätab intellektuaalselt soovida. Kristlaskonnas vastandub „õpetus" „evangeeliumile", poliitikas „isamaalisus" „integratsioonile". Lihtsad vastandumised soodustavad identiteetide kujunemist. Võiks küsida: kas üliratsionaalne maailm sünnitab irratsionaalsust?

Selliste lõhenemiste ja lagunemiste allikana nimetab Piibel pattu. Patt väljendub siin võimu-, raha- ja seksuaalses ihas, või nagu Johannes kirjutab, „lihahimus, silmahimus ja elukõrkuses" (1Jh 2:16). Aga kus need siis vahepeal olid? Kas kultuur ja õiguskord ohjasid neid vahepeal paremini? Ilmselt on mõlemad murenemas. Pühakiri ütleb, et selliste protsesside taga on kõiki eksitav ja kõike lõhkuv saatan. Enne kui selliseid nähtusi kohe spirituaalselt kirjeldada, tasuks siiski küsida: äkki on meie võimekus vastuolulisi, ambivalentseid olukordi taluda ja lahendada kahanenud? Või on siis erinevused ise kasvanud palju suuremaks ja komplekssemaks ning seega ka hirmutavamaks? Koos sellega on kahanenud sotsiaalne sidusus ja kasvanud apokalüptilised maailmalõpu hirmud.

Mõiste „ambivalentsus" võttis 1910. aastal kasutusele Zürichi psühhiaater Eugen Bleuler (1857–1939). Sõna koosneb kahest osast: *ambi* (kaks), mis tuleb kreekakeelsest tüvest, ja *valere* (hindama), mis tuleb ladina keelest. Ambivalentsus paneb alati küsimuse alla kolmanda võimaluse, sünnitades hirmu, soovi end iga hinna eest kaitsta või kõiki võimalikke lahendusi eitada. Ambivalentsed olukorrad on tõsiseks väljakutseks dogmaatilisele mõttelaadile. Nad eeldavad isiksuse või grupi võimekust pingeid taluda ja neis mõistlikult toimida. Kuidas saavutada seda aga erutunud ühiskonnas, kus vastandlikud religioossed ja poliitilised liikumised omandavad üha radikaalsemaid vorme?

Üks võimalus selliseid vastuolusid ületada on teha seda võimu abil. Nõrkadel, võõrastel, nendel „teistel" pannakse suu kinni või nad saadetak-

„Inimene katsugu ennast läbi ja alles siis söögu sellest leivast ja joogu sellest karikast!" (1Kr 11:28). Issanda surma mälestamine aastakonverentsil Viljandis. Foto: Ermo Jürma.

Kristlaskonnas vastandub „õpetus" „evangeeliumile", poliitikas „isamaalisus" „integratsioonile".

se välja. Ometi toimivad vastuolud ise varjatult edasi. Riiklikule võimule rajatud impeeriumid tekivad ja kaovad. Maailm muutub lõppkokkuvõttes veelgi lõhestunumaks. Paranemist pole näha.

Samas seisab ühiskonna ees palju suuremaid probleeme. Näiteks kliimamuutustega seotud kriis, mis lausa karjub uutmoodi elukäsitluse järele. Või sotsiaalse ebaõigluse kasv, mis sünnitab vägivalda ja migratsioonilaineid ning seda mitte ainult Aafrikas.

Kiriku juurde tagasi tulles võiks mõni väita, et selle rajaja ütles ju ise, et ta pole tulnud andma rahu maa peale, vaid lahkmeelt (Lk 12:51). Jeesus toob küll uue ühtsuse, kuid see toimub läbi paratamatute lahknemiste. Ta ütleb, et vaimselt on paljud nähtused, mis väliselt veel koos seisavad, juba lagunenud ja seda pole mõtet eitada.

Keegi pole julgenud küsida: kas ei oleks vaja kristluseski selget lahutust? Kiriku ajaloost võime õppida, et suurte kirikukogude eel ja ümber oli alati hulk teravaid erimeelsusi. Kuid lõpuks jõuti siiski üksmeelele. Vastutavad ei tohiks igal juhul lasta end välja pressida nendest, kes ähvardavad lahkuda. Kes end eraldab, kannab selle eest ise vastutust. Muidugi on sellised lahknemised väga valulised. Neid ei tuleks taotleda, kuid nende toimumist ei saa alati ka takistada. Reeglina võib usaldada Gamalieli tarkust: „Jätke need inimesed rahule ja laske neil olla – sest kui see nõu või tegu on inimestest, siis see läheb tühja, aga kui see on Jumalast, ei suuda teie seda hävitada –, et teist ei saaks sõdijaid Jumala enese vastu!" (Ap 5:38j).

Kuid lahutus ei ole Jeesuse viimane sõnum. Oma programmilises kõnes, mida nimetame Mäejutluseks, ütleb ta: „Õndsad on rahutegijad, sest neid hüütakse Jumala lasteks" (Mt 5:9). Muidugi võib öelda, et tema „riik ei ole sellest maailmast", kuid ometi me esindame seda ei kusagil mujal kui vastuoludest räsitud maailmas. ■

Postbabüloonne keelemaastik

■ Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

„Kogu maailmas oli aga üks keel ja ühesugused sõnad" (1Ms 11:1). Nii algab jutustus Paabeli torni ehitamisest ja sellele järgnenud keelte segamisest, mis katkestas inimkonna kõige auahnema projekti. Inimeste uhke plaan, jõuda hiiglaslikku torni ehitades taevasse, luhtus ja nad pillutati üle kogu maailma. Teoloogid on seda tõlgendanud nii karistuse kui õnnistusena.

Tundub, et vahepeal on protsess ümber pöördunud. Ligi 7000 keelest, mida hetkel maailmas kõneldakse, on ÜRO andmetel 40% hääbumas. Majanduses, teaduses ja IT-valdkonnas kulgeb kõik postbabüloonlikult ühe, s.o inglise keele suunas. Kardetakse, et koos keelte kadumisega toimub kultuuriline vaesustumine ja kahjustub mõtlemise mitmekesisus. Sest kõnelemine on mõtlemine. Iga kõnelemise tüüp loob erilise mõttehorisondi.

ÜRO on kuulutatud 2019. aasta indigeensete ehk põlisrahvaste keelte aastaks. Tartu Ülikooli eesti keele ajaloo ja murrete professor Karl Paljusalu toonitas keeleaasta avamisel, et „keel ei tähenda ainult keelevorme, vaid ka seda, milline tähendus on keelel kõneleja jaoks ja kultuuriline taust".

Kuid vaadelgem teemat avaramalt. Nigeerias on rohkem kui 500 keelt, Botswanas, kus on üle 2 miljoni elaniku, 55 erinevat keelt. Eriti Aafrikas võib kohata väga väikestel aladel suurt hulka keeli. Kõlab kurvalt, et koos keelte väljasuremisega kaovad tagasipöördumatult ka neis väljenduvad kultuurid. Inimese keel, mis ületab oma võimalustelt lindude ja loomade signaalkeeli, võimaldades väga komplitseeritud väljendusviise, on tekkinud aju loomingulisest evolutsioonist. Usklike jaoks väljendub selles jumalik loomisjõud.

Ühest küljest soosivad erinevad keeled ka üksteise mittemõistmist, rivaalitsemist, vaenu ja sõdu. Suurriigid on läbi ajaloo püüdnud muuta oma keelt peamiseks, valitsevaks keeleks. Sellega kaasnev keeleline ühtlustumine on teisest küljest sünnitanud ka koostöö võimalusi, arengut ja edukust. Arvatakse, et just hispaania ja portugali keel on andnud Ladina-Ameerikale suure edumaa, võrreldes Aafrikaga. See maailmajagu ei ole argikeele tasandil ei anglo- ega frankofoonne, vaid kannatab endiselt kohalike keelegruppide ja suguharude vahelise lõhestatuse tagajärjel.

Kaotus ja võit on muutuva keelemaailma kaks külge. Kui kaunis oleks, kui Jumal ja jumalikkus saaksid võimalikult paljudes keeltes kiidetud. Just seda väljendab 2019. aasta üldlaulupeo üks võimsamaid kantaate „Igaviku tuules", mis lõpeb Kristjan Jaak Petersoni sõnadega: „Kas siis selle maa keel laulu tuules ei võiks taevani tõustes üles igavikku omale otsida?" ■

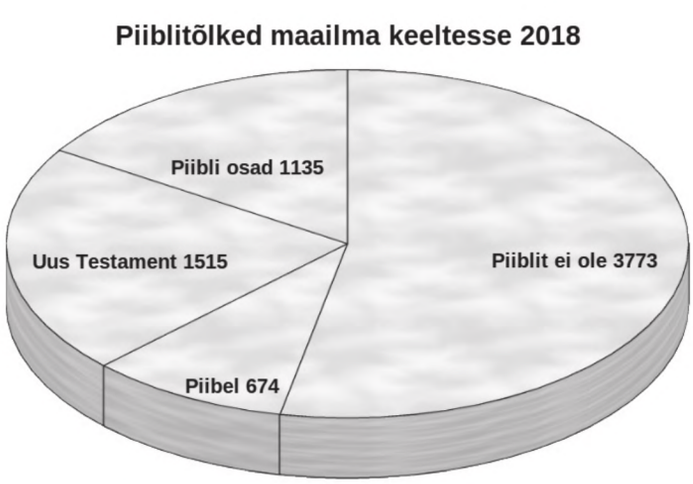

KONFLIKTI olemus, käsitlus ja mõju

- Priit Keele kokkuvõte oma KUSi lõputööst
- Foto: Ermo Jürma.

> Võimuvõitlused toimuvad igal tasandil, alates lasteaiast kuni suurvõimudeni välja.

Alustasin oma kooliteed KUSis 2014. aasta sügisel. Sel ajal olin adventkoguduses lihtliige ja aasta hiljem võtsin vastu pakkumise minna teenima ühte väikest kogudust. See tööpõld oli minu jaoks täiesti uudne ja väga hea koht praktikaks. Igas koguduses on omad head ja vead, olgu see suur või väike. Töö inimestega nõuab kannatlikkust ja erinevaid oskusi, sest inimesed on väga erinevad ja mõistavad asju erinevalt. Selle tõttu on lahkhelid kerged tulema. Nii tekkis mul huvi uurida lähemalt, mis on konflikt kogudustes. Selle tarbeks moodustasin küsimustiku.

Piiblis on palju näiteid konfliktiolukordadest. Neid on ajaloo kestel inimeste seas alati olnud ja need esinevad ka tänapäeval. Jeesus andis oma järgijatele käsu üksteist armastada, sest see on märk tema õpetusest (Jh 13:34,35).

Jeesuse järgija ja paljude koguduste looja Paulus õpetas samuti oma jüngreid teisi inimesi armastama (Gl 5:14). See sõnum on mõeldud ka kõigile tänapäeva kristlastele, kuid kogemused näitavad, et kogudustes on palju erinevaid konflikte, mida inimesed ei oska, ei suuda või ei tahagi lahendada.

KONFLIKTI DEFINITSIOON

Tavaliselt mõistetakse konflikti all tüli kahe või enama inimese vahel. Paljud arvavad, et konflikt on juba tõsine huvide kokkupõrge, kus inimeste käitumine ei ole enam väärikas. Konflikt võib alguse saada ilma suurema tülita, piisab, kui üks inimene hakkab teise inimese tegevust takistama. Konflikti tunnuseks on see, et ühe osapoole tegutsemine takistab teist eesmärke saavutamast.

Konfliktiks võib nimetada nii suutmatust üksteist mõista kui ka huvide, erinevuste või väärtushinnangute kokkupõrget, mille tagajärjel tekib pinge. See võib panna osalisi teineteise vastu tegutsema. Konflikti tekkimiseks on vaja vähemalt kahte poolt ja ühiseid valdkondi, kus nende huvid kohtuvad.

KONFLIKTI TEKKIMISE PÕHJUSED

Konfliktid saavad alguse erimeelsustest. Inimeste taust, kogemused, kogu minevik annab aluse konfliktide tekkimiseks. Eri kasvatusviisidega inimesed mõistavad ja hindavad sama olukorda väga erinevalt ning nende reaktsioonide vahel ei pruugi olla mingisugust sarnasust. Hoda Lacey sõnul tekivad inimeste erinevustest tingitud konfliktid nii kaua, kui leidub erinevusi. Tüüpiliseks konflikti allikaks on ohutunne kellegi suhtes, kes käitub tema arvates valesti või tegutseb temast erinevalt.

Suur osa konflikte saab alguse soovist mõju ja võimu järele. Võimuvõitlused toimuvad igal tasandil, alates lasteaiast kuni suurvõimudeni välja.

Kogudustes tekitab konflikte põlvkondadevaheline erinevus, mis tuleb esile muusika, moe, käitumise ja uudse tehnika näol. Noored tahavad kogudusse tuua uutmoodi muusikat, käituda ja riietuda teistmoodi ning see ei meeldi vanemale põlvkonnale, sest neil on teistsugune arusaam. Paljud vanemad inimesed ei oska kasutada nutitelefoni ega arvutit, ei saa aru muusikast ega moest, mis on praegu noorte hulgas populaarsed. See nõuab juhtidelt oskuslikku käitumist, et kogudus ei lõheneks kahte leeri.

Konflikti põhjustajateks on tihtipeale inimeste ootused ja eelarvamused. Nende pärast võivad inimesed palju vajalikku ja tähtsat tegemata või ütlemata jätta, mis võib omakorda põhjustada konflikte või takistada nendele lahenduse leidmist. Tõnu Lehtsaar toob välja, et eelarvamus võib olla üheks konflikti tekkimise allikaks, kujundajaks või tulemuseks. See lõhub lähedasi ja häid suhteid. Eelarvamuste ületamine ja ümberhäälestamine viib tihti konflikti lahenduseni.

KONFLIKTI LAHENDAMINE/ LEPITAMINE

Konfliktide lahendamine on küllaltki keeruline ja võib nõuda eneseületust ning alandlikkust. Lahendamise keerukus oleneb nii inimestest, kes osalevad konfliktis, kui ka sellest, kui kaugele on konflikt arenenud. Kindlasti ei ole või-

malik konflikti lahendada selle eiramise või allasurumisega. Mõlemad pooled peavad konflikti lahendamisega nõus olema, seda ei saa teha sunniviisiliselt.

Lahendamiseks pole olemas ühte täiesti õiget või valet käsitlusviisi ega meetodit. H. Lacey väidab, et konflikte lahendades tuleb tegutseda paindlikult ja olla kohanemisvõimeline. Kui üks tehnika ei toimi, tuleb kohe proovida teist. Parem on katsetada erinevaid meetodeid ja nendes läbi kukkuda kui jätta proovimata.

Üks meetod, kuidas konflikti lahendada, on teise poole ärakuulamine. Kuulamine võib tunduda lihtsa meetodina, aga seda annab teha ka valesti. Kuulamine tähendabki kuulamist, kus ei tohi vahele segada ega oma argumente esitada. Hea kuulamine nõuab enda asetamist vastaspoole olukorda ehk empaatiat.

Teiseks konflikti lahendamise meetodiks on vastaspoolega vestlemine. Kui konflikti on sattunud inimene, kes ei ole rääkimisest väga huvitatud, ei ole ju midagi ka kuulata. Edasi viib niisugune vestlus, kus teist poolt ei süüdistata ega survestata. Selles saab selgitada oma käitumist ja seda analüüsida. Samas võib vestluse käigus esitada ka küsimusi vastaspoolele.

Kolmandaks konflikti lahendamise meetodiks on peegeldamine. Konflikti sattunud või selle põhjustanud inimene ei pruugi ise aru saadagi, mida ta täpselt teinud on. Peegeldamine annab sellisele olukorrale hea tulemuse. Olles kuulanud teise poole argumente, tuleb oma sõnadega seletada, mida teine pool mõtleb. Seejärel peab teine pool seda kas kinnitama või uuesti selgitama. Inimesed võivad rääkida ühest ja samast teemast, aga nii erinevalt, et sellest ei saada aru.

Konflikti lahendamiseks on palju meetodeid ja vastavalt olukorrale tuleb valida, millist tasub kasutada. Kui konfliktiga hakatakse tegelema, siis tuleks sellega võimaluse korral lõpuni minna ehk see ära lahendada.

NÄITEID PAULUSE KONFLIKTIDEST

Piibel käsitleb konflikte ja seab eesmärgiks nende lahendamise.

Üks suurem konflikt Paulusel oli Juudamaalt tulnud inimestega, mis on kirjas Apostlite tegude raamatus (Ap 15:1–29). Lahkheli sai alguse sellest, et osa Juudamaalt tulnuid hakkas õpetama pöördunud paganate seas ümberlõikamise vajalikkust. Algselt oli see Jumala rahva eristamise väliseks märgiks, kuid hiljem ei olnud seda enam vaja.

Teise näitena on välja toodud konflikt Korintose koguduses, kuhu Paulus saadab kirja (1Kr 1:11–13). Koguduse ühtsus oli kadunud, jaguneti paljude juhtide taha, keda Paulus nimetab: Paulus, Apollos, Keefas ja Kristus.

NÄITEID UURIMISTÖÖST

Kuigi üle 90% vastanutest on koguduses konfliktiga kokku puutunud, arvab 53% nendest, et kristlaste vahel tohib olla konflikte.

Kõik inimesed ei arva sugugi, et konflikt on halb, mitmest vastusest tuleb välja, et need on lausa vajalikud.

Üks vastanutest tõi esile, et konflikti mõju oleneb sellest, kuidas konflikti suhtutakse. Konflikti on võimalik oma kasuks tööle panna, kui sellesse suhtutakse kui võimalusse midagi paremaks muuta. Kui konflikti kasutatakse oma jõu demonstreerimiseks, siis avaldab see kõigile negatiivset mõju.

JÄRELDUSED

Kõigist vastanutest üle 90% on koguduses konfliktiga kokku puutunud. See näitab, et konflikte esineb jätkuvalt ja nendega tuleb tegeleda.

Kui täna küsida, kas konflikt on puhtalt negatiivne mõiste, mida peaksime vältima, siis vastus on ei. Võib-olla selles peitubki probleem, kuna me suhtume konflikti kui millessegi negatiivsesse ja püüame seda vältida. Küsimustikule esitatud vastustest lähtuvalt võib järeldada, et vältides konfliktile õige lahenduse leidmist, suurendame tegelikult probleemi. Kui me näeksime konfliktis mitte ainult negatiivset, vaid ka võimalust leida olukorrale hea lahendus, viiks see kogudust edasi. Konflikt iseenesest ei ole halb, kuid lahendamisest või lahendamatusest sõltub, kas tulemus on hea või halb.

Konflikt tekib tavaliselt mingisuguse tegutsemise või tegevuse tulemusena ja kui seda ei lahendata, siis tegutsemine lakkab. Järelikult, kui konflikt lahendatakse hästi, siis tegevus jätkub. Algristikogudus on selles osas heaks näiteks. Koguduse positiivse tegevuse tulemusena tekkis konflikt ja konflikti lahendamise tulemusena kogudus kasvas. Kui konflikti potentsiaali õigesti ära kasutada, saavad pooled selle tõttu hoopis lähedasemaks, tegutsemine kasvab ja inimesed on õnnelikumad. Pastoritel, kõigil töölistel ja kogudustel on vaja näha konflikte kui eduvõimalust. Konflikte tuleb õppida lahendama. Koguduste juhid ei tohiks karta konfliktide lahendamist. Kui konfliktid jäävad lahendamata, võib see viia kriisini. ■

Konflikti lahendamisest või lahendamatusest sõltub, kas tulemus on hea või halb.

▲ Konflikt tuleb ja konflikt läheb. Foto: Priit Keele erakogu.

▲ Areopaagil pidas apostel Paulus kõne ateenlastele, kellel „ei olnud ju muuks aega, kui vaid rääkida ja kuulata midagi uut” (Ap 17:21).

▲ Õigeusu kirikus on oluline tähendus ikoonidel. Nende maalimine nõuab täpsust ja pühendumust.

Rännak apostel Pauluse jälgedes

■ Rait Tõnnori, KUSi tudeng Oleviste kogudusest
■ Fotod: Helina Voogne.

Kõrgem Usuteaduslik Seminar korraldas 22.–30. märtsil õppereisi „Pauluse jälgedel” Kreekasse. Selle käigus oli võimalus omandada uusi piiblialaseid teadmisi. Kuna Pauluse kirjad moodustavad suure osa Uuest Testamendist ja valdavalt on need ju kirjutatud tänases Kreekas, kus apostel oma misjonireisidel liikus, oli ringreis heaks täienduseks tema sõnumi lähemaks mõistmiseks. Õppesõit avardas pilti ka toonasest kreeka-rooma kultuuriruumist.

Me külastasime Paulusega seostuvaid tuntud linnu, nagu Tessaloonika, Korintos, Ateena ja Filippi.

Filippi

Seminaris olime just tegelenud Pauluse kirjaga filiplastele ja nüüd oli minu jaoks tõeline elamus väisata sealseid väljakaevamisi. Kuna ümbrus oli väga soine, hüljati see piirkond varsti. Seetõttu on antiikse linna varemed suures osas säilinud. Kuna regioonis on maavärinad väga sagedased, ei ole hoonetest kuigi palju järele jäänud, kuid majade alusmüürid on tänaseks välja kaevatud. Säilinud on lõik kivisillutisega *Via Ignatiuse* teest, mis ühendas Filippit teiste läheduses olevate linnadega ja mida mööda ka apostel Paulus siia jõudis.

Varemete juures eksponeeritakse vanglahoonet, kus peeti kinni apostel Paulust ja Siilast, kui nad olid orjatarist välja ajanud lausuja vaimu (Ap 16). Arheoloogid on küll seisukohal, et selle ruumi näol ei saanud tegemist olla siiski vanglaga, vaid see oli tõenäoliselt kasutusel hoopis veereservuaarina.

Meie pidasime ühise jumalateenistuse ja mälestasime Kristuse surma jõe ääres, kus Paulus kohtus palvepaigas purpurimüüja Lüüdiaga, kellest sai esimene kristlane Euroopas. Seda kohta

Seal tuleb neil elada munkadega samas rütmis, tõusta kell kolm hommikul ja järgida ranget päevakava.

◀ Meteora mägedes on kaljudele rajatud mitmed kloostrid. Meil oli võimalus külastada paremal olevat kloostrit.

▲ Rektor Einike Pilli meie väsimatu reisijuhi Voulaga, kes suutis kaasahaaravalt edasi anda oma põhjalikud teadmised Kreeka ajaloo, Piibli ja kultuuri kohta.

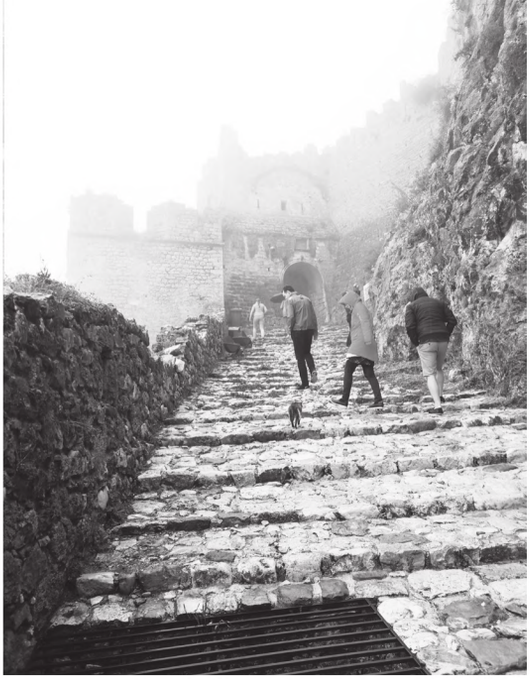

▲ Teekond Akrokorintosesse oli raske, kuid ülevalt avanev vaade oli pingutust väärt.

tähistab täna väike kirik, kus viiakse läbi ristimistalitusi.

Algkristlased kogunesid kodudes. Meil oli seal võimalus viibida tõenäoliselt asukohas, kuhu oli jumalateenistuste pidamiseks ehitatud esimene pühakoda. Mosaiikpõrandale kirjutatud toetaja nime järgi on võimalik tuvastada, et kirik ehitati praktiliselt kohe peale Milano edikti vastuvõtmist. Sellega andis keiser kristlastele loa kogu Rooma impeeriumis oma Jumalat avalikult ja tagakiusu kartmata teenida. Filiplased kasutasid tekkinud võimaluse ära ja rajasid viivitamata oma jumalakoja. Tegemist oli kaheksanurkse hoonega. Hästi oli näha, kuidas koguduse kasvades oli ka kirikut laiendatud. Oli eriline tunne olla selles kristluse hällis, kus tekkis esimene kristlik kogudus Euroopas.

Korintos

Antiiksest Korintosest on välja kaevatud umbes viis protsenti. Töid raskendab tihe asustus ja iidse linna kohale on ehitatud uued majad. Kohalikus muuseumis tutvusime arheoloogiliste leidudega. Seejärel tõusime mööda käänulist teed linna akropoli, mis kannab nime Akrokorintos. Soovijatel oli võimalus ronida mööda vihmamärga munakiviteed üles ja imetleda vaadet mäele, kus antiikajal paiknesid mitmed templid.

Ateena

Ateenas võisime osa saada põnevast piiblitunnist Areopaagil, kuhu Paulus veeti ja kus ta ateenlastele seni tundmatust Jumalast jutlustas. Kui üldiselt võisime kogu reisi jooksul näha Kreeka ilu, jäi pealinnas silma ka asju, mis tegid südame kurvaks. Turismigruppe heidutasid taskuvargad, pealetükkivad petised ja kerjused. Ateena on tüüpiline maailma suurlinn oma võlude ja valudega.

Meteora kloostrid

Mulle oli suureks üllatuseks, et Kreekas on nii palju kloostreid. Põhja-Kreekas Athose poolsaarel asub eriline administratiivüksus – isejuhitav õigeusu kogukond, kus tegutseb tervenisti 24 mungakloostrit ja kuhu pääseb ainult viisaga. Naisi sellele saarele ei lubata ja võõrastel on võimalus külastada ainult ühte eelnevalt valitud kloostrit. Seal tuleb neil elada munkadega samas rütmis, tõusta kell kolm hommikul ja järgida ranget päevakava.

Sellesse piirkonda ei saa minna reisigrupiga, kuid meil oli võimalus vaadata ühte paljudest kloostritest, mis asuvad Meteora mäestiku kõrgete kaljude tippudel. Need on rajatud 9. sajandil tagakiusu eest siia põgenenud eremiitide poolt. Esialgu uuristasid nad kaljudesse koopaid, kuhu mahtus elama ainult üks inimene. Pühapäeviti ronisid nad oma redupaikadest välja ja pidasid ühise jumalateenistuse.

Hiljem hakkasid nad ehitama juba suuremaid kloostreid kõrgete kaljude otsa, kuhu võõrastel polnud võimalik ligi pääseda. Tänaseks on ehitatud ka trepid, mida mööda saab üles minna, kuid minevikus tõmmati mungad üles korviga. Mitmetest kloostritest on jäänud järele ainult varemed. Mõned siiski tegutsevad ja osa neist on külastajatele avatud. Meteora mäed on väga populaarsed ka mägironijate seas.

Väsimatu giid Voula

Reisi muutis eriliselt meeldejäävaks meie giid Voula. Tema teadmised Piiblist, ajaloost, kultuurist ja tänase Kreeka elust olid muljetavaldavad. Kreeka on valdavalt õigeusklik maa ja enamus kristlasi kuulub kreekakatoliku kirikusse. Voula on aga evangeelne kristlane, kes tunneb väga hästi Piiblit ja oskab suurepäraselt siduda Pühakirja tekste külastatud kohtadega. Ta ei rääkinud meile lihtsalt ajaloos toimunud sündmustest, vaid pidas ühtlasi kaasahaaravaid piiblitunde. Kristlike reiside korraldamine on tema jaoks võimalus usukaaslasi teenida ja oma maad tutvustada.

Reisi lõpul oli meil võimalus külastada Kreeka Avatud Piibli Ühingut, kus meile tutvustati noorte laagrikeskust ja ühingu poolt hallatavat hooldekodu. Kuna umbes poole meie reisigrupist moodustasid koorilauljad, esitasid nad eakatele kaks vaimulikku laulu. Kuigi need olid eestikeelsed, liigutas see ometi elanike südameid ja tõi nii mõnegi kuulaja silma pisarad. Tööd juhatab seal meie giidi abikaasa Sokratis, kes jagas hämmastavaid lugusid sellest, mida Jumal praegu Kreekas teeb.

Ristiusk jõudis Euroopasse tänu Paulusele, kes nägi öösel taevase nä-

Almuste väärikas jagamine

Joosep Tammo, Pärnu Immaanueli koguduse pastor

Meie kultuuriruum ei räägi enam ammu almuste jagamisest. Almustest elamine oleks nagu midagi häbiväärset ja alandavat. Me räägime täna rohkem heategevusest. Sõna „almus“ tuleb eesti keelde ilmselt alamsaksa sõnast *almese*, mis pärineb kirikuladina sõnast *eleemosyna*, mis omakorda tuleb kreeka sõnast *eleemosyne* ja tähistab kaastunnet.

Vana Testamendi kreekakeelses tõlkes Septuaginta tähistatakse sellega halastavat Jumalat või inimesi, kellel on võime ligimesele kaasa tunda. Materiaalse abi andmine oli üks väärikamaid empaatia väljendusi.

Piibel kirjeldab Jumala armastust inimeste vastu. Sellest lähtuvalt on almuste jagamine ja halastusteod osa meie sarnasusest Jumalaga (*imitatio Dei*).

Vana Testament kirjeldab mitmesuguseid almuste jagamise vorme. „Ära korja tühjaks oma viinamäge ja ära nopi üles oma viinamäe varisenud marju: jäta need kehvale ja võõrale! Mina olen Issand, teie Jumal!“ (3Ms 19:10) või „Kui sa raputad oma õlipuud, siis pärast ära otsi oksi läbi; see jäägu võõrale, vaeslapsele ja lesknaisele!“ (5Ms 24:20).

Veel on öeldud, et iga kolme aasta tagant tuleks kümnendik saagist anda neile, kel maad pole. „Igal kolmandal aastal too kogu kümnis oma selle aasta saagist ja paiguta oma väravaisse! Siis tulgu leviit, sest temal ei ole osa ega pärandit koos sinuga, ka võõras ning vaeslaps ja lesknaine, kes on su väravais, ja nad söögu ning nende kõht saagu täis, et Issand, su Jumal, sind õnnistaks kõigis su kätetöis, mida sa teed!“ (5Ms 14:28–29).

Almuste jagamine on eriline jumalateenistuse viis. Jeesus annab almuste jagamise põhimõtte: „Sina aga, kui sa oma almust jagad, siis ärgu su vasak käsi teadku, mida su parem käsi teeb, et su almus oleks varjatud, ja su Isa, kes näeb varjatutki, tasub sulle!“ (Mt 6:3–4). Niisiis, almused omandavad tõelise väärtuse juhul, kui nende jagamine on isetu, vabatahtlik ega oota vastutasu (Lk 6:30,35; 14:14).

Apostel Paulus sidus almuste jagamise kristlaste ühtsust näitava suurprojektiga, kui ta kutsus kõiki kristlasi üles annetama Jeruusalemma hädasolevale kogudusele. Ta kirjeldas seda sõnadega „diakoonia“ (2Kr 8:4) ja jumalateenistusena ehk „liturgiana“ (2Kr 9:12). Nõnda võime meiegi almuseid jagades järgida Kristuse heasüdamlikkust kaasusklike ja kõigi inimeste vastu. ■

Moskva Baptisti Seminari tegevus peatati

Forum 18 ja Evangelical Focus

Venemaa nelipühi ja baptisti peamiste seminaride tegevus on peatatud. Usklikud näevad selles riigi katset veelgi rohkem kontrollida nende tegevust.

Nelipühilaste Euraasia Teoloogilise Seminari tegevusluba tühistati 2018. aasta novembris pärast mitmeid kohtuasju, milles riiklik haridusjärelvalve amet (Rosobrnadzor) süüdistas kooli tasemeõpet mitmetes administratiivsetes puudustes. Nelipühilaste liidu jurist Vladimir Ozolin ütles, et nad taotlevad uut tegevusluba. „Evangeelsete ülikoolide inspekteerimine 2018–2019 on näidanud südametunnistuse vabaduse ja haridusalase seadusandluse ebajärjekindlust, mis on põhjustanud meie koolidele palju probleeme,“ väitis rektor Alexei Gorbachev. „Ma usun, et see on süsteemne ja sihikindel tegevus, mis toimub hariduse korrastamise ettekäändel,“ lisas Ozolin. „Mittetraditsioonilistele uskkondadele avaldatakse survet.“

Moskva Baptisti Teoloogilise Seminari tegevus peatati jaanuaris 60 päevaks, kui järelvalve leidis puudusi õppejõudude kvalifikatsioonis ja bakalaureuseõppes. Ükski kooli 138 tasemeõppe tudengist ega 1500 täiendus- või kaugõppekursustel õppijast ei tohi osaleda õppetöös.

„Kahjuks ei sisaldanud ükski dokumentidest konkreetseid väited puuduste kohta seminari töös,“ ütles seminari esindaja. „Kõik süüdistused on esitatud haridusseaduse sõnastust kordavas vormis, pigem eeldades, et tegevus ei vasta seaduse nõuetele.“ Seminari rektor Peter Mitskevich lausus: „Seminari töö peatamine oli üllatus.“ Seminar on haridusjärelvalve ameti (Rosobrnadzor) väited vaidlustanud Moskva arbitraažikohtus.

Vene ususeadusandlus teeb vahet hariduse andmise ja õpetamise vahel. Kirikute haridustegevus nõuab litsentsi ja riiklikku tunnustamist. Õpetamistegevus peab järgima kirikusiseseid nõudeid ega nõua riiklike haridusregulatsioonide järgimist. Euraasia Teoloogilise Seminari esindaja kinnitusel vastas nende antav haridus just viimasele kategooriale, kuigi nad järgisid ka kõiki haridusseaduse nõudeid. „Me ei ole rikkunud Vene Föderatsiooni seadusi,“ rõhutas nelipühilaste liidu jurist. ■

Filiplased kasutasid tekkinud võimaluse ära ja rajasid viivitamata oma jumalakoja.

gemuse, kus üks mees kutsus teda Makedooniasse, ja ta ei hakanud vaidlema, vaid läks (Ap 16). Apostel ei pruukinud kohe mõista, miks teda seal vajatakse. Aga tagasi vaadates näeme Jumala suurt plaani.

Olgu see julgustuseks ka meile: kui Jumal meid kuhugi saadab, ei tarvitse meiegi kõike mõista, aga tema kava on parim. ■

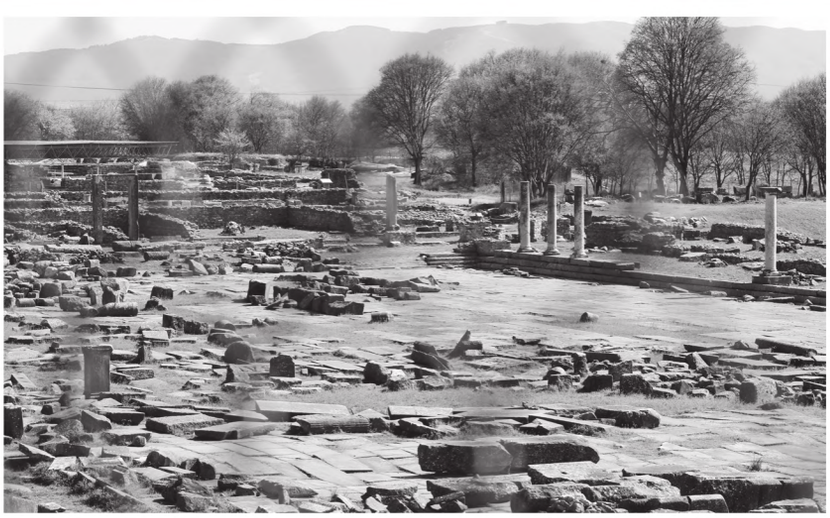

▲ Filippist on järele jäänud ainult varemed. Selles linnas rajati apostel Pauluse poolt esimene kogudus Euroopas ja ehitati tõenäoliselt esimene kristlaste kirik.

Reedel astus üles PP40 ülistusbänd ja laupäeval EKNK Lasnamäe Vene Kogudus. Foto: Urmas Roos.

Konverents kuue meelega ülistusest

Ragne Kivimets, ülistusmisjonär Eestis

Olin käinud välismaal konverentsidel, kus tulid kokku nii ülistusjuhid kui ka helimehed, sõnadenäitajad ja loovkunstnikud, et mõtestada oma teenimist veel sügavamalt ja saada praktilisi näpunäiteid. Kolm aastat tagasi hakkasin unistama sellise keskkonna loomisest Eestis. 8.–9. märtsil 2019 korraldasime koos Kõrgema Usuteadusliku Seminariga ülistuskonverentsi Viimsis.

> Toogem Jumalale kõik, mis meil on! Jumala suure anni kõrval on see nagunii pisuke.

Kokku tuli umbes sada erinevas vanuses ja erineva kogemusega inimest, kes teenivad kaasa Eesti erinevate linnade ja erinevate konfessioonide koguduste ülistustöös.

Kahel päeval mõtestasime lahti küsimust, mis üldse on meie roll jumalateenistustel. Seda saime kokku võtta lauses: „Meie ülesanne on suunata ja aidata luua keskkond, kus saame koos kõigi teenistusele kogunenud inimestega tulla Jumala juurde, õppida tundma tema sõna, teenides üksteist ja likvideerides kõik segajad."

See teenistus hõlmab oma andide kasutamist ja pühendumist seal, kus kohalikul kogudusel on vaja.

Väga kaasakiskuvalt selgitas helilooja Maarja Vardja, kuidas tema otsib ja näeb vaeva, et leida need õiged helid ja sõnad, et anda oma loominguga parim.

Teenides oma valdkonnas, peame mõistma, et Jumal on loonud tervikpildi. See tähendab, et meie teenimine peab sobituma teiste loominguliste inimeste teenimisega.

Olulise teemana käsitlesime autorikaitse õigusi koguduslikus kontekstis. Meil oli võimalus intervjueerida Eesti Autorite Ühingu (EAÜ) tegevdirektorit Kalev Rattust, kes tunnustas, et Eesti Kirikute Nõukogu on esimene ühendus Eestis, kes aastal 2002 otsis ise nendega võimalusi heaks koostööks. Sõlmitud lepingus on öeldud: „EKNil ja kõigil selle liikmeskirikutel on õigus kasutada kõigi EAÜ poolt esindatavate autorite teoseid jumalateenistustel." Seega tohivad kogudused laulda originaaltekste. Leping ei hõlma siiski teoste otseülekandeid, salvestusi, sõnade projekteerimist või levitamist ja lauluде tõlkimist. Viimaseks on tarvis eraldi luba originaallaulu väljastajalt. Ülistusjuhid olid enamasti seda meelt, et me peaksime kirjutama laule ise, mõeldes kohalikele kogudustele ja vahetades paremaid ülistuslaule üksteisega.

Kogemusi jagasid oma ala spetsialistid, kes on aastaid kaasa teeninud oma kogudustes ja suurematel kristlikel kokkusaamistel, nagu Piiblipäevad, aastakonverentsid. Tehnikameeskonnad leidsid näpunäiteid teemadest, nagu valgustus, lavakujundus, helindus. Liikumisteraapiat õppinud Külli Hanseni käe all avastasime veel üht ülistusvaldkonda, milleks on ülistustants.

Peale töötubade ja loengute võtsime mõlemal õhtul aega, et kuulata Jumala sõna ning võtta aega eestpalveks. Teisel ülistusteenistusel kutsus rektor Einike Pilli meid tooma Jeesusele oma parim: „Toogem Jumalale kõik, mis meil on! Jumala suure anni kõrval on see nagunii pisuke. Sest meie oleme ju Kristuse hea lõhn Jumalale! Teeme seda, et meenutada tema kannatust ja juubeldada tema ülestõusmisest!"

Osalejate tagasisidest jäi kõlama tõdemus, et konverentsiga sai alguse midagi uut. Nägime, et ülistajatel on vajadus ja tahe kokku saada. Vaid õppides ja harjutades saame anda Jumalale oma parima. Seetõttu hakkame vaikselt juba järgmise aasta ülistuskonverentsi jaoks ideid koguma. See toimub tõenäoliselt 20.–21. märtsil 2020. ■

Viimsi konverents oli mõeldud ülistusmuusikutele, -tantsijatele, helitehnikutele, sõnade näitajatele, loovkunstnikele, kujundajatele, valgustajatele jne. Foto: Urmas Roos.

Erich Tõkke
7.10.1925–27.03.2019

Erich Tõkke sündis 7. oktoobril 1925 Suuremõisa vallas Aleksander ja Marie Tõkke neljanda pojana.

16-aastasena võttis Erich Jeesuse vastu oma Päästjana. Ta ristiti Hiiumaal Kukka rannas Voldemar Jäägeri poolt ja liitus Palade Priikogudusega.

1944. a kevadel põgenes Erich sõja eest Rootsi. Ta lõpetas Örebro Misjonikooli ja teenis seejärel pastorina mitmeid Rootsi kogudusi. Samal ajal töötas ta aktiivselt ka eestlaste keskel. Üheks kõrgpunktiks oli 1955. a ringreis läbi Rootsi koos Karl Kaupsiga.

Erich abiellus Vormsist pärit Elsa Gärdströmiga. Neile sündis kolm last – Eva, Helen ja Hans.

1967. a kutsuti Erich pastoriks Vancouveri Kodukirikusse, aga see töö jäi lühikeseks. Erichi abikaasa Elsa kutsuti taevakoju 1984. aastal, mõne aja pärast abiellus ta May'ga. Hiljem liitus ta ingliskeelse Broadway kogudusega ja teenis kaasa ka Vancouveri Eesti Ühendatud Baptisti Koguduses.

1989. a algas tihe teenimistöö Eestis. Erich käis 20 aasta jooksul siin praktiliselt igal aastal, kokku üle 800 päeva. Ta külastas kümneid kogudusi. Eriline koht oli aga kodusaarel. Koostöös Rootsi sõprade ja Kanada usklikega organiseeriti materiaalset abi Hiiumaa haiglale ja koolidele, korraldati toetust pastoritele jm.

Oma mälestused teenimistööst kolmes riigis on ta pannud kirja raamatusse „Hea sõnumi kuulutaja", Vaba Maa, 2012.

27. märtsi hommikul lahkus Erich vaikselt oma kodus. Selja taha jäid 93 eluaastat. Oleme tänulikud armsa venna teenimistöö eest pastori ja evangelistina ning palume Jumala ligiolu abikaasa May ja kogu nende pere üle.

Enn Veevo, Palade Priikoguduse pastor

„Mina, Johannes, teie vend ja kaasosaline viletsuses ja kuningriigis ja kannatlikkuses Jeesuses, olin saarel… " (Ilm 1:9).

Johannes Voksepp sündis 11. sept 1931. a Mustjala vallas, Liiva külas. Peres oli kolm poega. Ema, kes kuulus Pahapilli kogudusse, avaldas oma palvete ja lauludega juba väikesele Johannesele sügavat mõju.

Selge päästmise kogemuse sai Johannes 13-aastaselt, kui peeti tunde külaperedes. Usule tuli palju inimesi. Johannes ristiti 28. mail 1944 Pahapilli rannas. Üldse ristiti kahel aastal kokku 73 inimest, mis oli eriline õnnistusteaeg enne raskeid sündmusi. Samal sügisel põgenes suur hulk rahvast, sh koguduste liikmeid, üle Läänemere Rootsi, kuhu on maetud ka Johannese mõlemad vennad.

Johannes ja Linda laulatati 5. oktoobril 1952. Linda oli saanud usklikuks 1949. a pärast seda, kui tema vanemad olid viidud Siberisse. Abielu algas tõsise läbikatsumisega. Juba neli päeva peale laulatust tuli Johannesel lahkuda kolmeks aastaks ja kaheks kuuks Nõukogude Armeesse. Perre sündis kaks poega. Linda suri 10. oktoobril 2010.

Ajalikku tööd tegi Johannes algul kalurina ja hiljem autojuhina, kuni pensionile jäämiseni.

1975. aastal esitati talle kutse vaimulikule tööle. See oli Leisi usurahva tõsine soov, mida toetas ka vanempresbüter Robert Võsu. Ometi otsis Johannes selgust neli aastat, kuni ühel kevadööl see saabus. Abikaasa oli hommikul päris imestunud, kust nüüd nii kindel otsus? „Jumala käest!" vastas Johannes. Johannes õnnistati Leisi Baptistikoguduse pastoriks 24. juunil 1979 ja ordineeriti 6. septembril 1981.

Kui 2017. a augustis külastasime koos vend Janek Järveotsaga, kes täna on seal pastoriks, esmakordselt Leisi kogudust, oli Johannes ilusti rivis ja juhatas teenistust, aga nädala pärast lamas juba haigevoodis. Jumala ajastus töö üleandmise osas oli üsna täpne.

Johannes Voksepp
11.09.1931–7.04.2019

Üks Saaremaa vanema põlvkonna sulastest on jälle jõudnud koju! Süda läheb soojaks temale mõeldes, sest „Johannes oli lamp, mis põles ja paistis" (Jh 5:35).

Kohtumiseni Isa riigis!

Margus Mäemets,
Kuressare Siioni koguduse pastor

Foto: Eleri Viinalass.

Jonatan Lige, Kogudus Tallinna Kogukonnad vanem

Meie koguduse lugu ulatub aastasse 2009, kui Jumal mind Tallinnasse kogudust rajama kutsus. Mõni aasta hiljem said kaks venda üheaegselt veel sama kutse ja oma pastori Peep Saare soovitusel läksime kolme perega M4-nimelisele koguduste rajamise koolitusele. Tartu Risttee oli siis meie kodukogudus ja sealt läkitati meid ka välja, kui tundsime, et on õige aeg.

Alguses nimetasime ennast Tallinna Ristteeks, siis Kalamaja Kogukondadeks ja lõpuks, peale käesoleva aasta algusel toimunud ametlikku registreerimist, oleme Tallinna Kogukonnad. Väärtustame kogukonnas peituvaid suhteid ja võrgustikku – sellest ka nimi. Pealegi tekitab see tihti küsimusi ja siis saame oma olemust paremini lahti seletada. Lähtume visioonist „Jeesuse kesksed kogukonnad, kes elavad elu koos missioonil".

Kujunemisloo juures mängisid suurt rolli läbi M4 koolituse tekkinud suhted, kus saime tuge uutelt rajatud kogudustelt Helsingis, Bergenis ja Riias. Headeks partneriteks on tänaseni erinevad organisatsioonid ja kirikud, nt Soma Communities, Noorteühendus Koma, Missio Dei Communities ja mitmed teised. Me oleme kohalik kogudus, samas igatseme ka mujal Eestis nähtaval olla ja sellest soov astuda EKB Liitu. Usume, et partnerid ja koostöö on Kristuse misjonikäsu elluviimisel väga oluline.

Püüame iganädalaselt üksteise ja oma sõpradega leida ühiseid kokkupuutepunkte. Selleks on lauamänguõhtud, piiblitunnid, õhtusöögid, rabamatkad jne. Pühapäeva hommikuti koguneme praegu neljas kogukonnas erinevates kodudes, kus me sööme, ülistame, uurime ja õpime Jumala sõna ning jagame perekonnana elus toimuvast. Kuu viimasel pühapäeval koguneme ühiselt kõik koos.

Sügisel tähistame oma 5. sünnipäeva ja oleme tänulikud Jumalale, et selle aja jooksul on kolmest perest kasvanud üle 60-liikmeline aktiivne kogukond, kellest kolmandik on lapsed. Ametlikke liikmeid on hetkel 20. Oleme ristinud 7 inimest ja aidanud paljudel inimestel taas leida elava suhte Jeesusega. ■

„100 Sõrmejälge" 100 lugu elust enesest

Autor: Päivi Palts.

Jael Puusaag, Keila baptistikogudus

Jumal on minu elu õnnistanud huvitavate inimestega. Paljud on õpetanud mulle olulisi elutõdesid, ise seda teadmata. Nende sõrmejäljed kujundavad mu elu mustrit. Kui ma 2017. aasta sügisel Bosniast ära tulin, sain südamesse panna need kogemused raamatuna kirja. Nii tekkiski kogumik „100 Sõrmejälge". Selles on 100 tõestisündinud kohtumist igasuguste inimestega. Kerjused ja kodutud jagavad lehepinda ülikooli professoritega, Eesti õpetajad on kõrvuti Bosnia kirjaoskamatute külatädidega. Iga lugu räägib ühe inimesega kohtumisest ja temalt õpitust. Kasutan lugude kangelaste jaoks varjunimesid. Kõik muu on kirjas nii, nagu see reaalses elus oli: ausalt ja ilustamata. Pärisnimede kasutamisel olen saanud kõigilt mainitud isikutelt nõusoleku.

Toon mõned näited raamatus leiduvast. Kas sina tead, mis väärtus võib olla vanadel kinnastel? Kuidas vähese rahaga elust rõõmu tunda? Kuidas üks spontaanne nali või juhuslikult öeldud lause võib kellegi elu muuta? Mida Jumal arvab pinnust sõrmes või suurest südameoperatsioonist? Kuidas raskuste keskel mitte nuriseda?

Raamat jõuab trükikojast välja aprilli teises pooles.

Lisainfo: 5393 3844 või jaelpuusaag@yahoo.com. ■

Mismoodi oli Jeesuse ristisurm ülendamine?

Ruudustikus on vasakult paremale lugedes üks mõte Piiblist. Iga täht ruudustiku all on õiges tulbas, ent mitte õiges järjekorras. Kui paigutad tähed tagasi ruudustikku, saad piiblisalmi, mis vastab pealkirjas olevale küsimusele. Sõnavahesid tähistavad mustad ruudud. Kõik salmis olevad kirjavahemärgid on ruudustikus ette antud. Piiblisalm on võetud 1997. aasta piiblitõlke järgi.

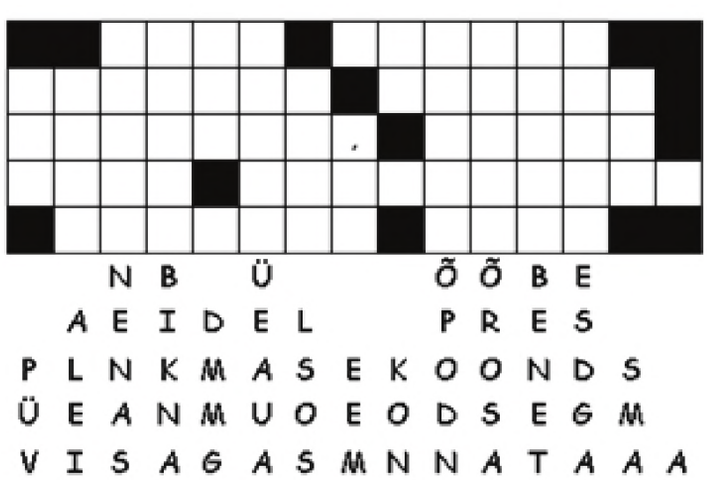

Eelmise Tähesaju „Kuidas saada võitjaks?" lahendus on kirjas Rm 5:3–4: „viletsus toob kannatlikkuse, kannatlikkus läbikatsutuse, läbikatsutus lootuse."

▲ Viljandi baptistikogudusse siirdus suurem meeskond ja seal toimus ka üks-ühele kohtumisi.

▲ KUSi arendusjuht Innar Kruglov Rapla vabakoguduses.

„Seminari pühapäev" kogudustes

„Seminari pühapäev" – KUSi ja koguduste igaaastane kohtumispäev – toimus 17. märtsil. Tänavu sõitsid õppejõudude ja üliõpilaste meeskonnad 15 kogudusse, kes olid kutse esitanud. Sõnumeid oma vendluse kooli elust on Teekäija tellijad saanud pea igas numbris lugeda, kuid nüüd olid nad ise platsis.

Tutvustati seminari õppetööd ja tudengielu, rõõme ja muresid, vajadusi ja võimalusi. Kaasasolev ülevaatlik infomaterjal andis konkreetsema pildi sisseastumisest, täiendkoolitustest. Külalised teenisid kaasa jutluste, tunnistuste ja muusikaga. Enamasti jätkus elav küsimuste-vastuste osa kohvilauas.

Kooliperel avardus pilt kogudustest, võib-olla mõnel tudengil ka pilt tulevasest teenimispaigast. Oma Liidu kool sai lähedasemaks. Seminaripere on tänulik korjanduse eest, mis neis (ja teisteski) kogudustes sel päeval vaimuliku haridustöö heaks kokku pandi.

Seminaris õppimise eelduseks on aktiivne kaasalöömine oma kodukoguduses. Teisi külastades märkasime, et kõik kogudused ei toimi päris samamoodi. Ühtedel on jumalateenistuse kava, aga teised on spontaansed. Mõnel pool lauldakse pruunist laulikust, teisal pole neid kuskil näha. Ja palju muud. Aga Jumal on seesama, keda me teenime ja ülistame. Selle äratundmine on üks hea „Seminari pühapäeva" kaasnähe. ■

▲ Vahur Kobin Laagri koguduse kantslis.

▲ Seminari esimene rektor Peeter Roosimaa on Mooste baptistikoguduses alati oodatud.

Valga pastor Otto Aavistu, kes õpib KUSis, tutvustab õppimisvõimalusi Viimsis.

▲ Priit Rohtmäe Kohtla-Järve Saaroni baptistikoguduses koos kaplan Ago Rannaga.

Suvefestivali 2019 kaugeim esineja JULES RIDING saabub UUS-MEREMAALT

■ Merit Lassmann, Valkla Baptistikogudus

Alustame 28.–30. juunini toimuva EEKBKL suvefestivali **„Kõige tähtsam"** tutvustamist maakera kuklapoolelt saabuvast külalisest. **Laupäeval, 29. juunil 2019** astub Keila linnas kitarriga lavale **Jules Riding**. „Minu kirg ja pühendumus on teenida muusikuna Kristust seni, kuni ta tuleb tagasi hiilguses ja aus," ütleb Okeaanias tuntud, tunnustatud ja korduvalt auhinnatud muusik.

Nelja aastakümne vältel tehtud tööde loetelu on arvukas. Paljude laulude autorina on Jules Riding andnud olulise panuse Uus-Meremaa vaimulike laulikute mitmekesistamisse ja ka laste lauluvara rikastamisse, lisaks rohkearvuliselt kontsertreise ning välja antud albumeid nii täiskasvanutele kui lastele. Sellel suvel Euroopa tuurile saabudes on tal plaanis külastada nelja kuu vältel kaheksat riiki ning esineda 33 erinevas paigas.

Väikeriik Eesti pole uusmeremaalase jaoks pelgalt koht maailmakaardil. Mõned aastad tagasi külastas Jules Riding Rakvere ja Kunda kogudusi. Tunnistuste teemadeks olid tema enda kogemused elust, perekonnast, läbipõlemisest ning sellest, kuidas Jumal näitas talle väljapääsu hingelisest kriisist. Lihtsat ja arusaadavat evangeelset sõnumit jagades ning seda kõike osavalt lauludega tervikuks sidudes saavutas ta publiku sooja poolehoiu.

„Tema sõnumi ja muusika kaudu avaldub Jumala tervendav ja taastav mõju ning vägi," annab üks tänulikest kontserdikülalistest *julesriding.com* kodulehel tagasisidet. Loodame ja ootame, et eeloleval festivalil saaksime koos kauge ja põneva külalisega keskendada oma tähelepanu kõige tähtsamale. ■

Suvefestival

Kõige Tähtsam

28.–30. juuni 2019, Keila

Reede, 28. juuni

17:30 Festivali ja Kevin Gardeni fotonäituse avamine
18:00 Jumalateenistus Keila Baptisti Koguduse õuel (Margus Mäemets)
20:00 Laulge kaasa
21:00 Noortefestival „Fusion"

Laupäev, 29. juuni

11:00 Lastepäev Keila lauluväljakul
11:00 Jumalateenistus Keila Baptisti Koguduse õuel (Kenno Leier, Jael Puusaag)
12:30 Lõuna

Seminarid

13:00 Piiskoppide tund (Ivo Käsk, Erki Tamm, Robert Tšerenkov, Urmas Viilmaa, Alur Õunpuu, Einike Pilli)
14:00 Kuidas tulla välja vaimsetest eksiõpetustest? (Külli Hansen, Anre Matetski, Mart Metsala, Aimur Saar, Kairi Ütsmüts)
15:00 Minu lapsed ei ole minu sarnased (Mati Ilmjärv, Karita Kibuspuu, Ilmar Tomusk, Jane Üprus, Elina Kivinukk)
16:00 Kõige tähtsam vanaks saades (Ermo Jürma, Eli Kõllo, Marika Nigulas)
17:00 Kontsert (Jules Riding, Uus-Meremaa)
18:30 Muusikaline draama
20:00 Noortefestival „Fusion"
20:00 Adam Podini mälestusõhtu (Einike Pilli)

Pühapäev, 30. juuni

11:00 Jumalateenistus Keila Baptisti Koguduse õuel (jutlus: Erki Tamm; ristimine, Issanda surma mälestamine)
11:15 Lasteprogramm Hiirekese mängutoas

SUVEFESTIVAL
Kõige Tähtsam
28.-30. JUUNI 2019, KEILA
Tegeleme ka suvisel ajal kõige tähtsamate teemadega: tutvustame evangeeliumit selle kõige erinevamates väljendustes - fotokunstis, seminaridel ja kontsertidel. Kuigi üritusi on palju, ei pea kiirustama, nautida saab ka suurt suve vabaõhukohvikus raudteejaama ees. Linnatänavatel tiirutab festivalirong, mis kõiki soovijaid tasuta üritustele sõidutab. Kristlastena jätkame oma usu võtmeküsimustega maadlemist: miks mõned on vitaalsed ja täis usujulgust, teised näivad õnnetud ja viljatud. Pühendume otsima seda, mis muudab kristliku elu kvaliteeti – arusaamist Jumala isasüdamest.
KORRALDAJAD: EESTI EKB KOGUDUSTE LIIT JA KEILA BAPTISTI KOGUDUS
http://www.suvefestival.ee/